

POHJANMAA

Vaasan sairaanhoitopiiri

Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMAN MUKAISEEN KEHITTÄMISHANKKEESEEN

HAKEMUS

Vaasan sairaanhoitopiiri on hakenut 29.4.2020 päivätyllä hakemuksella 2 664 000 euroa valtionavustusta Pohjanmaan Tulevaisuuden SoteKeskus -nimiseen hankkeeseen.

Hanke liittyy Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen Pohjanmaan maakunnassa.

Hakija on sovittu mukaisesti täydentänyt hakemustaan hankkeen keston ja osatoteuttajien osalta 5.6.2020 lähettämällään lisäselvityksellä.

Hankkeen tarkoituksena on mallintaa ja ottaa käyttöön sote-keskukseen integroituneet, kaksikieliset ja alueelliset sekä digitaaliset palveluohjauksen ja perhekeskuksen toimintamallit. Näiden avulla luodaan perusta yhteisille toimintakäytännöille ja näyttöön perustuvien työmenetelmien käyttöön perustason palvelutuotannon etulinjassa. Sosiaalityö kiinnitetään osaksi sotekeskusta ja asiakkaiden arkea. Hankkeen toimenpiteillä edistetään hoitotakuun ja palvelujen saatavuuden määräaikaisten toteutumista. Yhteistyötä tehdään nuorten psykososiaalisen hyvinvoinnin kehittämiseksi. Hankkeen kohderyhmänä ovat ikäihmiset sekä lapsen, perheet ja nuoret.

Hankkeen tavoitteet ja sisältö kuvataan tarkemmin hakemusasiakirjoissa.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Vaasan sairaanhoitopiirille 2 657 702 euroa valtionavustusta hankkeen toteuttamiseen.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi 1.1.2020–31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. Avustuksella voidaan kattaa hanketoiminnasta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti.

Avustusta saa käyttää hakijan (hankehallinnoijan) ja seuraavien osatoteuttajien hanketoiminnan kustannuksiin: Pietarsaaren kaupunki, Luodon kunta, Pedersören kunta, Uusikaarlepyyn kaupunki, Vöyrin kunta, Mustasaaren kunta, Vaasan kaupunki, Laihian kunta, Maalahden kunta, Korsnäsin kunta, Närpiön kaupunki, Kristiinankaupungin kaupunki, Kaskisen kaupunki, Kruunupyyn kunta.

Avustus maksetaan valtion talousarviomomenteilta 33.60.39.12 ja 33.03.31.02. Avustus myönnetään myöntöpäätösperusteella.

Perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 20.1.2020 haettavana olevasta valtionavustuksesta Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaan. Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla vuosina 2020–2022 ja haku oli kohdistettu maakunnallisille hankekokonaisuuksille. Jaettavana olevan valtionavustuksen enimmäismäärä oli 70 miljoonaa euroa.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti käynnistetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma. Visiona on, että Suomi on maa, jossa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti. Palvelut ovat kustannustehokkaita ja vaikuttavia. Ne rakentuvat joustavasti ja kokonaisvaltaisesti ihmisen elämäntilanteiden ja tarpeiden ympärille. Avustushaussa painotettiin peruspalveluiden saatavuutta edistäviä kehittämistoimia, jotka samalla tukevat hallitusohjelman mukaisen hoitotakuun tiukentamisen mahdollisuuksia. Tarkoitus on, että samaan tarkoitukseen järjestetään täydennyshaut myöhemmin, mikäli eduskunta vahvistaa avustusten perusteena olevat määrärahat valtion talousarvioon.

Avustukseen sovelletaan asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020). Asetuksessa on määritelty valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset sekä maakunnan hankekokonaisuuden avustuksen myöntämisen edellytykset.

Valtionavustuksen myöntämisen yleiset perusteet

Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hanke täyttää seuraavat valtionavustusasetuksen 2 ja 3 §:ssä todetut edellytykset:

1. hanke edistää kaikkia Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita;
2. hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 prosenttia maakunnan tai asetuksessa tarkoitettun erityisen syyn perusteella määritellyn muun alueen asukasluvusta;
3. hanke on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja se tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
4. hankkeella on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
5. hankkeessa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset;
6. hankkeessa on otettu huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö;
7. hankkeen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä;
8. hankesuunnitelma on käsitelty valtakunnallisessa sote-uudistuksen johtoryhmässä.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteet:

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen.
2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön.
3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen.
4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen.
5. Kustannusten nousun hillitseminen.

Hanke täyttää asetuksen mukaiset muodolliset ja sisällölliset kriteerit. Hankkeen tulee toimeenpanossa huomioida päätöksen liitteenä oleva Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemä muistio hankehakemusten sisällöistä (liite 3) ja hankekohtainen arviointilausunto (liite 4). Valtionavustuksen saamisen ehtona on, että talousarviolaskelma tarkennetaan 30.10.2020

mennessä vastaamaan myönnetyn valtionavustuksen euromäärää. Talousarviolaskelma tulee toimittaa STM:n kirjaamoon kirjaamo(at)stm.fi.

VALTIONAVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Avustus maksetaan valtion vuoden 2020 talousarviomomentilta 33.60.39.12 (tulevaisuuden sote-keskus) 2 382 702 euroa ja talousarviomomentilta 33.03.31.02 (tulevaisuuden sote-keskus/lape) 275 000 euroa. Vuoden 2020 määräraha on käytettävä vuoden 2022 joulukuun loppuun mennessä.

Avustuksen projektinumero on 5500M-SOTE.0014.

Valtionavustus maksetaan hankehallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella jaksolta 1.1.–31.12.2020 ja seuraavat vuodet jaksoilta 1.1.–30.6. ja 1.7.–31.12. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä. Viimeinen maksatushakemus vuonna 2020 myönnetyn avustuksen osalta tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2023.

Maksatushakemuksen yhteydessä hankehallinnoijan tulee toimittaa:

- ote kirjanpidon pääkirjasta,
- hankkeen tuloslaskelma,
- talousarvion toteutumisvertailu,
- yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista ja
- selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Maksatuksen tekemiseksi edellytetään, että hankkeen toiminnasta on raportoitu hankesalkkuun päätöksen mukaisesti.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi ovat sote-uudistuksen verkkosivuilla osoitteessa soteuudistus.fi. Jos hankehallinnoijalle on epäselvää, oikeuttaako kustannus valtionavustukseen, tulee sen ottaa yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon ennen maksatushakemuksen toimittamista.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Hankehallinnoijan tulee maksatushakemuksen tehdessään ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) ja valtionavustuslakia (688/2001). Lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Valtionavustus maksetaan toteutuneiden, hyväksyttävien kustannusten perusteella. Hakemuksen yhteydessä

toimitettuun kustannusarvioon sisällytetyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan maksatushakemuksen yhteydessä.

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä, hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset:

1. hallinnointikustannukset,
2. hankkeen henkilöstökustannukset,
3. matkakustannukset,
4. toimitilojen vuokrat,
5. välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut,
6. ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalvelujen kustannukset ja
7. muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Avustettavasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnetty muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannuksina voidaan ottaa huomioon hankkeeseen palkatun henkilöstön palkkamenot sivukuluineen. Myös asiantuntijoiden työpanoksen siirrosta hankkeelle aiheutuvat palkkakustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kuluja edellyttäen, että ne ovat todennettavissa hankkeen kirjanpidosta. Työpanoksen siirtona tehtävän hanketyön kirjaa omaan hankekirjanpitoonsa se kunta/kuntayhtymä, johon työntekijä on työsuhteessa.

Hankkeen henkilöstömenojen tulee kohdentua kehittämistoiminnasta aiheutuviin kustannuksiin, joten ne eivät saa sisältää hanketoimijan perustyöstä aiheutuvia kustannuksia. Uusien pysyvien virkojen perustaminen ei oikeuta valtionavustukseen.

Hallitusohjelman mukaisesti hoitotakuuta tiukennetaan perusterveydenhuollossa niin, että jatkossa kiirettömässä tapauksessa hoitoon pääsisi 7 vuorokauden sisällä hoidon tarpeen arvioinnista. Tähän valmistautumiseksi osassa kunnista voivat olla tarpeen hankkeistetut jonojen purkutoimet perusterveydenhuollossa ja palvelujen saatavuuden parantaminen suun terveydenhuollossa. Jonojen purku edellyttää hetkellisesti tavallista enemmän kapasiteettia. Silloin kun jononpurkutoimet kytkeytyvät välittömästi kehittämis- ja kokeilutoimiin tai uusien toimintamallien käyttöönottoon, voidaan näitä toimia rahoittaa valtionavustuksella.

Palkkakustannusten kohdentamisen hankkeelle tulee perustua hankkeelle tehtyyn työaikaan. Osa-aikaisesti hankkeelle työtä tekevien työaikaa pitää seurata työajanseurannan avulla. Työntekijä ja työntekijän esimies allekirjoittavat työajanseurannan.

Avustettavaan toimintaan palkattavan henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Hankkeen toteuttamiseksi välttämättömään kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien muiden kuin hankkeeseen palkattujen henkilöiden palkkamenot koulutukseen osallistumisen ajalta eivät ole valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia, mutta kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien sijalle voidaan tarvittaessa palkata hankerahoituksella sijaiset.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa STM:stä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttävissä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimiston kustannukset

Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi ei hyväksytä laite- tai kalustehankintoja tai muita investointeja, ellei hankinnoista ole ennen niiden tekemistä sovittu STM:n kanssa. Poikkeuksena ovat hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Tietoteknologian kehittämiseen liittyvien menojen hyväksyminen valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi edellyttää, että ne toimenpiteet, joista kustannukset aiheutuvat, ovat etukäteen hyväksytyt STM:ssä. Pääsääntöisesti kaikki sähköisten palveluiden ja työkalujen kehittäminen rahoitetaan sote-rakennemuutoksen tukemiseen tarkoitettua valtionavustuksesta.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- kustannukset, jotka ovat syntyneet ennen valtionavustuspäätöstä, lukuun ottamatta hankehakemuksen valmistelusta aiheutuneita ja todennettavissa olevia kustannuksia
- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset)
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- työhönuosuusraha ja koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5 §:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta.

Sopimukset hankkeeseen osallistuvien kanssa

Avustusta saa käyttää muun kuin saajan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Valtionavustus maksetaan hankehallinnoijalle, jonka tulee tehdä kaikkien muiden hanketta toteuttavien kanssa sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista (sopimus pohja liitteenä). Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Sopimus tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Psykososiaalisten menetelmien kehittämisessä maakunnan on tehtävä yhteistyötä erityisvastuualueella (erva) yliopistollisen sairaalan kanssa. Tällä varmistetaan sekä yhteistyörakenteiden toimivuus että hoitojen alueelliset kokonaisuudet, menetelmien yhdenvertainen saatavuus ja niiden osaamisen ylläpito alueella. Hankehallinnoijan tulee toimittaa viimeistään neljän (4) kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista Lounais-Suomen aluehallintovirastoon yliopistosairaalan kanssa tehty sopimus nuorten psykososiaalisten menetelmien ja niitä tukevan yhteistyörakenteen kehittämisestä. Sopimukseen tulee sisällyttää kehittämistyön aikataulu, kustannukset sekä tieto siitä, millä aikataululla ja missä laajuudessa suunnitellut kehittämistoimenpiteet vastaavat arvioituun alueelliseen palvelutarpeeseen.

Kirjanpito

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpitoa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hankkeen kirjanpidon tulee olla riittävän selkeästi eriytetty ja hankkeen kaikkien tulo- ja menoerien tulee sisältyä hankkeen kirjanpitoon. Hankehallinnoijalla sekä jokaisella hankkeeseen osallistuvalla kunnalla tai kuntayhtymällä, jonka kustannuksia valtionavustuksella korvataan, tulee olla kirjanpidossa oma kustannuspaikka, projektitili tai vastaava, josta valtionavustuksella katettavat kustannukset ovat johdettavissa suoraan maksatusta koskevaan hakemukseen ja sen liitteisiin. Hankkeen kokonaiskustannuksista tulee eritellä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisestä aiheutuvat kustannukset. STM täydentää tarvittaessa ohjeistusta kirjanpidosta valtionavustushankkeiden alkaessa vuonna 2020.

Hankinnat

Hankinnat hankkeessa tulee suunnitella huolellisesti ottaen huomioon hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) säännökset. Hankinta-asiakirjat (mm. tarjouspyyntö, tarjous ja päätös) on arkistoitava osaksi hankkeen asiakirjoja.

Pienhankintojen kohdalla on kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo noin 20 000 euroa + alv tai yli, avoimeen kilpailutusrajaan saakka) toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa. Jos hankinta joudutaan esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään avustuksen saajalta perustelu valitun toimintatavan osalta.

Jos avustuksen saaja tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- ja hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa tässä päätöksessä tarkoitettua palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seuranta.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettäessä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seuranta.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoisiin henkilöstökuluihin. Myös

sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muutoksesta ilmoittaminen

Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on hankehallinnoijan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

STM asettaa hankkeelle valvojan. Valvoja toimii hankkeen yhdyshenkilönä ministeriössä. STM:n hankkeelle nimeämä valvoja seuraa ministeriön edustajana hankkeen edistymistä hankesuunnitelman mukaisesti.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Valtionavustuksen saajan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seuranta- ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia ja valvonnallisia ohjauskäyntejä. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Valtionavustuksen saaja on velvollinen avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Ohjausryhmän asettaminen

Hankehallinnoijan on asetettava hankkeelle ohjausryhmä, jossa tulee olla kattava edustus perustason sosiaali- ja terveydenhuollosta, perusterveydenhuollon yksiköistä sekä sosiaalialan osaamiskeskuksista ja alueella toimivista kolmannen sektorin toimijoista. Ohjausryhmä voi olla yhteinen maakunnan muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden kanssa. Valvoja ei ole ohjausryhmän varsinainen jäsen, mutta hänet tulee kutsua hankkeen ohjausryhmän kokouksiin ja ohjausryhmän pöytäkirjat tulee toimittaa hänelle tiedoksi.

Hankkeen tulee ottaa yhteyttä hankkeen valvojaan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua valtionavustuspäätöksen tiedoksisaannista. Tämän jälkeen järjestetään neuvottelu, jossa sovitaan, miten yhteistyö hankkeen, valtakunnan tason toimijoiden (THL ja STM) ja muiden valtionavustushankkeiden kesken toteutetaan. Neuvotteluissa sovitaan eri toimijoiden tehtävistä ja vastuista hankkeen toteuttamisessa, tulosten juurruttamisessa ja levittämisessä.

Hankeraportointi ja arviointi

Hankkeen vastuuhenkilöt ovat velvollisia raportoimaan hankkeen etenemisestä valtionhallinnon Hankesalkku-palveluun kuukausittain. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilö ohjeistaa Hankesalkun käytöstä ja raportoinnista.

Hankehallinnoija ja avustuksen käyttäjät ovat velvollisia toimittamaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankeaikaisesta ja sen päätyttyä tehtävästä arvioinnista sekä näitä koskevista asiakirjoista on pyydettyä annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Lounais-Suomen aluehallintovirastolle.

Hankkeiden tulee työskennellä Innokylässä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen erikseen ohjeistamalla tavalla. Hankehallinnoija vastaa valtionavustushankkeen työskentelystä Innokylässä.

Ohjelman kokonaisarviointi toteutetaan ulkoisena arviointina, jonka hankkii sosiaali- ja terveysministeriö. Hankehallinnoijan ja avustuksen käyttäjien tulee toimittaa arvioinnin tekemiseksi tarvittavat tiedot.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustuksen saaja on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai ei ole noudattanut avustuspäätöksen ehtoja ja rajoituksia, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustuksen saaja on käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Takaisin perittäväälle määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan, ellei määrää makseta viimeistään valtionapuviranomaisen asettamana eräpäivänä (valtionavustuslaki 24 ja 25 §).

Selvitys valtionavustuksen käytöstä

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta sekä kustannuksista (*valtionavustuksen loppuseelvitys*). Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien toteuttajien osalta. Valtionavustus selvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriöstä saatavalle lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- vertailu hankkeen talousarvion ja toteutuneiden kustannusten välillä yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen,
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta ja
- tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Hankehallinnoijan on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla. Tilintarkastajan lausunnossa on suositeltavaa ottaa kantaa mm. siihen, että kuluerittelyssä mainitut menoerät on maksettu ja ne perustuvat hyväksyttäviin tositteisiin toteuttajan kirjanpidossa, maksatushakemukset on laadittu STM:n päätösehtojen mukaisesti eikä haettavaan rahoitusosuuteen ole saatu rahoitusta muualta, ja että kuluerittelyyn sisältyy ainoastaan menoeriä, jotka ovat valtionavustushankkeessa tukikelpoisia kustannuksia, hyväksytyt hankesuunnitelman mukaisia sekä hankkeelle kuuluvia.

Hankkeen tilintarkastajan tulee lausua myös kynnysarvon ylittävistä suorahankinnoista.

Tilintarkastajan lausunnosta aiheutuvat kustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Selvitys valtionavustuksen käytöstä on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Valtionavustusselvitys toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Tekijänoikeudet

Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

Arkistointi

Hanketoimijoiden on säilytettävä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan liittyvä kirjanpito- ja muu aineisto siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista myös toiminnan päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun 10 vuotta on kulunut avustuksen viimeisen erän maksamisesta. Siten avustuksen käyttöä koskeva tarkastus voidaan tehdä mainitun 10 vuoden kuluessa.

Hallinnoivaa organisaatiota kehoitetaan huolehtimaan siitä, että mainittu aineisto säilytetään vähintään 10 vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen. Mikäli avustuksen käyttöä koskevaa aineistoa ei mahdollisessa tarkastuksessa löydy, voidaan valtionavustus joutua perimään takaisin selvittämättä jääneeltä osin, jos avustuksen käytöstä ei ole saatavissa muuta luotettavaa selvitystä.

YHTEYSHENKILÖT JA LISÄTIETOJEN ANTAJAT

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä toimii Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen aluekoordinaattori Pia Suvivuo, p. 029 524 7122, pia.suvivuo(at)thl.fi.

Hankkeen valvojana sosiaali- ja terveysministeriössä toimii lääkintöneuvos Taina Mäntyranta, p. 0295 163 692, taina.mantyranta(at)stm.fi. Valvoja toimii myös hankkeen yhdyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hankkeen vastuuhenkilönä alueella toimii Vaasan sairaanhoitopiirin johtaja Marina Kinnunen, p. 044 3231 808, marina.kinnunen(at)vshp.fi.

Hankkeen yhteyshenkilönä alueella toimii projektipäällikkö Pia Vähäkangas, p. 044 7851455, pia.vahakangas(at)pietarsaari.fi.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilöinä valtionavustuksen käyttöä ja maksamista koskevissa asioissa toimivat ylitarkastaja Jaana Jaakkola p. 029 5018 070 ja ylitarkastaja Tuula Suvanto p. 029 5018 055, etunimi.sukunimi(at)avi.fi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Valtionavustuslaki (688/2001). Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 (13/2020).

MUUTOKSENHAKU

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Krista Kiuru

Osastopäällikkö

Kari Hakari

Liitteet

Liite 1: Oikaisuvaatimusosoitus
Liite 2: Sopimus pohja hankkeeseen osallistuvien kanssa
Liite 3: Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen muistio hankehakemusten sisällöistä
Liite 4: Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointilausunto

Jakelu

Hakija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi

THL - Projektitoimisto
Aluekoordinaattori, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Satu Seikkula, STM
HPO valtionavustukset
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto, LSAVI

POHJANMAA

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä

Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

Hakijan y-tunnus: 0349388-3

VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN TULEVAISUUDEN SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUS -OHJELMAN MUKAISEEN KEHITTÄMISHANKKEESEEN**HAKEMUS**

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä on hakenut 12.11.2021 päivätyllä hakemuksella, jolla täydennettiin 15.10. jätettyä hakemusta, 5 353 000 euroa valtionavustusta Pohjanmaan Tulevaisuuden SoteKeskus hanke -nimiseen hankkeeseen.

Hanke liittyy Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen Pohjanmaan hyvinvointialueella. Valtionavustus täydentää 30.6.2020 hankkeelle myönnettyä valtionavustusta (VN/10688/2020).

Hakija on sovitun mukaisesti täydentänyt hakemustaan hoitoon pääsyn parantamisen kuvaamisen osalta 19.11.2021 lähettämällään lisäselvityksellä.

Pohjanmaalla on menossa 1.1.2022 aloittavan Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän valmistelutyö. Se kulkee linjassa kansallisen Sote-uudistuksen valmistelutyön kanssa. Sotekeskus -hanke tukee tätä rakenteellista valmistelutyötä edistämällä perustason palveluiden saatavuutta, ennaltaehkäisevyyttä, laatua ja vaikuttavuutta. Sotekeskus -hankkeessa on tarkoitus mallintaa ja ottaa alueelliseen käyttöön asiakaspalvelukeskuksen palveluohjauksen toimintamallit, perhekeskuksen toimintamalli ja kohtaamispaikka sekä tukea Sote-keskuksen vastaanotto toiminnan monialaisen ja asiakaslähtöisen toimintamallin käyttöönottoa. Psykososiaalista hyvinvointia tuetaan IPC -menetelmän käyttöönotolla yläkouluissa ja laajentamalla menetelmän käyttöönottoa myös aikuisiin Sote -keskuksen vastaanotolla. Ennaltaehkäisevinä interventioina toteutetaan kotikuntoutuksen ja elintapaohjauksen pilotoinnit ja käyttöönotto. Varhaisen puuttumisen työvälineinä otetaan käyttöön perhekeskuksessa Lapset Puheeksi -menetelmä ja palveluohjauksessa RAI MAPLe -tarvesegmentoinnin työvälineet. Monialaisen tiimityön toimintamallin käyttöönoton avulla vastataan monialaisista palveluista hyötyvien asiakkaiden palvelutarpeeseen ja vähennetään heidän "pallottelua". Tiimityön toimintamalli otetaan käyttöön sekä asiakaspalvelukeskuksessa ja perhekeskuksessa että Sote -keskuksen vastaanotolla. Sote -keskuksen hammashuollon palveluja kehitetään ennaltaehkäisevään suuntaan ja maksuttoman ehkäisyn kokeilu toteutetaan. Hankkeessa käyttöönotettavat mallit ja menetelmät ovat näyttöön perustuvia. Hyvinvointialueen yhteisten digitaalisten työvälineiden käyttöönottoon valmistaudutaan sisällöllisten prosessien ja toimintamallien kehittämistyöllä. Täydentävällä rahoituksella laajennetaan ja syvennetään nykyisen Pohjanmaan Sote -keskus hankkeen kehittämisteemoja ja pilotoidut toimintamallit tunnuslukuineen ja asiakassegmentteineen (esim. asiakaspalvelukeskuksen palveluohjauksen kokonaisuus, perhekeskuksen toimintamalli

kohtaamispaikkoineen) otetaan systemaattisesti käyttöön. Ennaltaehkäisevistä interventioista (esim. kotikuntoutus) kootaan alueellinen toimintamalli. Lisäksi kiinnitetään LP -menetelmä perhekeskuksen rakenteisiin, rajapintoihin ja johtamiseen. Uudet kehittämisteemat kohdistuvat Sote -keskuksen vastaanotto toimintaan (monialaisuus, riippuvuuden tunnistaminen, IPC aikuisille) kuten myös hammashuollon ennaltaehkäisevään näkökulmaan ja maksuttoman ehkäisy kokeiluun. Jalkautuva tiimimalli otetaan käyttöön nuorten ja perheiden arjen selviytymisen tueksi ja psykososiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. YTA -yhteistyökuviot luodaan. Lisäksi luodaan toimintamalli Sote -keskuksen ja kolmannen sektorin/järjestöjen välisen yhteistyön toteuttamiseksi. Toteutetaan jonojen purku hammashuollossa ja sote-keskuksen vastaanotolla. Sote -keskus hankkeen kohderyhmä laajenee ikäihmisistä sekä lapsista, nuorista ja perheistä kaikkiin ikäryhmiin.

Hankkeen tavoitteet ja sisältö kuvataan tarkemmin hakemusasiakirjoissa.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle 5 353 000 euroa valtionavustusta hankkeen toteuttamiseen, josta talousarviomomentilta 33.60.39.12 (tulevaisuuden sote-keskus) 4 555 000 euroa ja 33.03.31.02 (tulevaisuuden sote-keskus/lape) 798 000 euroa. Avustuksen perusteena on vuonna 2020 käynnistyneen hankkeen laajentaminen hakemuksen mukaisesti. Avustus myönnetään koko hankekokonaisuuden (vuonna 2020 käynnistynyt hanke ja sen täydennys) rahoittamiseen.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.1.2021–31.12.2023 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdoissa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2024 - 30.4.2024. Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä, jolle avustus myönnetään, saa käyttää avustusta kuitenkin ainoastaan aikavälillä 1.1.2021 - 31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. 1.1.2023 alkaen syntyviin kustannuksiin avustusta on oikeutettu käyttämään Pohjanmaan hyvinvointialue edellyttäen, että avustus siirretään valtionapuviranomaisen päätöksellä avustuksen saajan hakemuksesta ja hyvinvointialueen suostumuksella hyvinvointialueen käytettäväksi. Avustuksen siirtoa koskevat päätökset voidaan tehdä edellyttäen, että eduskunta antaa tälle hyväksyntänsä lisätalousarviomenettelyssä.

Avustuksella voidaan kattaa hanketoiminnasta aiheutuvat kustannukset asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) mukaisesti täysimääräisesti.

Avustusta saa käyttää hakijan (hankehallinnoijan) ja seuraavien osatoteuttajien (avustuksen käyttäjät) hanketoiminnan kustannuksiin:

Osatoteuttaja ja Y-tunnus

Vaasan kaupunki 0209602-6

Pietarsaaren sosiaali- ja terveysvirasto 0209242-0

Avustus maksetaan valtion talousarviomenteilta 33.60.39.12 ja 33.03.31.02 ja kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti.

Perustelut

Pääministeri Sanna Marinin hallitus toteuttaa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman, jossa kehitetään perustason sosiaali- ja terveyspalveluja. Ohjelman tarkoituksena on tukea hyvinvointialueita valmistelemaan ja ottamaan käyttöön uudenlainen, laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, jotta ihmiset saavat tarvitsemansa avun sujuvasti yhdellä yhteydenotolla.

Valtion vuoden 2021 talousarvion mukaisesti momentin 33.60.39 (palvelurakenteen kehittäminen) ja momentin 33.03.31 (hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen) määrärahaa kohdennetaan osin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmalle, jonka kautta muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon perustason palveluiden vahvistamisen kokonaisuus. Vuonna 2021 valtionavustuksina jaettavissa oleva enimmäismäärä on yhteensä 141 miljoonaa euroa. Siitä 21 miljoonaa euroa on kohdennettu Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman mukaisille toimenpiteille. Vuoden 2021 valtionavustus on kolmivuotinen siirtomääräraha eli se on hankkeen käytettävissä vuosina 2021–2023.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 16.8.2021 haettavana olevasta täydentävästä valtionavustuksesta Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaan. Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla vuosina 2020–2023. Täydentävä haku oli kohdistettu vain hakijoille, jotka hallinnoivat vuonna 2020 myönnettyä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman mukaista valtionavustusta. Etelä-Savon osalta edellytettiin kuitenkin, että alue toimittaa täydentävässä haussa yhden Etelä- ja Itä-Savon yhteisen hakemuksen, jolla integroidaan vuonna 2020 alkaneet hankkeet yhdeksi kokonaisuudeksi. Jaettavana olevan valtionavustuksen enimmäismäärä oli 141 miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 valtionavustushaku oli täydentävä haku vuonna 2020 myönnettyille valtionavustushankkeille. Avustuksella täydennetään, syvennetään, laajennetaan ja jatketaan käynnissä olevia hankekokonaisuuksia kunkin hyvinvointialueen tilanteen mukaisesti. Täydentävässä valtionavustushaussa painotettiin erityisesti palveluiden saatavuutta edistäviä toimia perusterveydenhuollossa, sosiaalihuollossa, mielenterveyspalveluissa ja monialaisessa kuntoutuksessa. Hoitoon pääsyn parantaminen ja psykososiaalisten menetelmien käyttöönotto kaikille ikäryhmille tuli sisältyä kaikkiin hankkeisiin.

Avustukseen sovelletaan asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020). Asetuksessa on määriteltävä valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset sekä avustuksen myöntämisen edellytykset maakunnan (hyvinvointialueen) hankekokonaisuudelle.

Valtionavustuksen myöntämisen yleiset perusteet

Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hanke täyttää seuraavat valtionavustusasetuksen 2 ja 3 §:ssä todetut edellytykset:

1. hanke edistää kaikkia Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita;
2. hankkeeseen osallistuvien kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu asukasluku on vähintään 80 prosenttia maakunnan tai asetuksessa tarkoitetun erityisen syyn perusteella määritellyn muun alueen asukasluvusta;
3. hanke on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja se tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
4. hankkeella on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon;

5. hankkeessa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset;
6. hankkeessa on otettu huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö;
7. hankkeen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä;
8. hankesuunnitelma on käsitelty valtakunnallisessa sote-uudistuksen johtoryhmässä.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteet:

1. Palveluiden yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen.
2. Toiminnan painotuksen siirtäminen raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoiwaan työhön.
3. Palveluiden laadun ja vaikuttavuuden parantaminen.
4. Palveluiden monialaisuuden ja yhteentoimivuuden varmistaminen.
5. Kustannusten nousun hillitseminen.

Hanke täyttää asetuksen mukaiset muodolliset ja sisällölliset kriteerit. Hanke vastaa sosiaali- ja terveysministeriön asettamiin arviointikriteereihin hankkeen lähtökohtien, hankkeen toteutettavuuden ja sisältökehittämisen osalta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointitiimi on arvioinut hankkeen arviointilomakkeessa (liite 5) todetuin kriteerein ja koonnut yleiset huomionsa kaikista hankehakemuksista (liite 3) sekä kyseistä hanketta koskevat huomiot hankekohtaiseen arviointilausuntoon (liite 4).

Hankkeen tulee toimeenpanossa huomioida ja hankesuunnitelmaan täydentää puuttuvat mitattavat tavoitteet hoitoon pääsyn vaiheittaiselle parantumiselle ja vuoden -23 lopulle tavoite, joka täyttää hoitotakuun määräyksen hoitoon pääsystä 7 vrk sisällä hoidon tarpeen arvioinnista.

Mikäli tämän ohjelmakauden aikana avautuu haettavaksi, osittain samojen tavoitteiden saavuttamiseksi, muita valtionavustuksia, on tämä hankesuunnitelma päivitettävä mahdollisten päällekkäisyyksien osalta. Mikäli hallituksen esitysluonnos eduskunnalle terveydenhuoltolain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (ns. hoitotakuun tiukentaminen) hyväksytään ja se astuu voimaan ohjelmakauden aikana, tullaan hanketoimijoilta edellyttämään hankesuunnitelmien päivittämistä vastaamaan hoidon saatavuuden osalta muuttunutta lainsäädäntöä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella hankehallinnoijalla ja osatoteuttajilla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista. Näiden toimijoiden ei ole perusteltua jatkaa hanketoimia enää vuonna 2023, vaan avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueiden käyttöön. Avustuksen siirtäminen hyvinvointialueiden käyttöön edellyttää hyvinvointialueiden suostumusta. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun kunkin asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

VALTIONAVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Valtionavustus maksetaan hankehallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella jaksoilta 1.1.–30.6. ja 1.7.–31.12. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä. Viimemainen maksatushakemus vuonna

2021 myönnetyn avustuksen osalta tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2024.

Maksatushakemuksen yhteydessä hankehallinnoijan tulee toimittaa:

- ote kirjanpidon pääkirjasta,
- hankkeen tuloslaskelma,
- talousarvion toteutumisvertailu,
- yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista ja
- selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Maksatuksen tekemiseksi edellytetään, että hankkeen toiminnasta on raportoitu hankesalkkuun päätöksen mukaisesti.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi ovat sote-uudistuksen verkkosivuilla osoitteessa soteuudistus.fi. Jos hankehallinnoijalle on epäselvää, oikeuttaako kustannus valtionavustukseen, tulee sen ottaa yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon ennen maksatushakemuksen toimittamista.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Hankehallinnoijan tulee maksatushakemuksen tehdessään ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatukseen liittyviä lisäselvityksiä.

Avustuksen projektinumero on 5500M-SOTE.0014.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) ja valtionavustuslakia (688/2001).

Va-asetuksessa (13/2020) todetaan, että valtionavustus maakunnan hankekokonaisuudelle myönnetään kaikkien hankkeen valtionavustukseen oikeuttavien kustannusten suuruisena, minkä perusteella hakuilmoituksessa on todettu, että avustus myönnetään täysimääräisenä.

Koska kyseessä oleviin palveluihin liittyvä järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueille, ei sairaanhoitopiireillä / kunnilla / kuntayhtymillä olisi käytännössä mahdollisuutta osallistua hankkeisiin, jos avustusta ei myönnettäisi täysimääräisenä.

Myönnettävä avustus täyttää valtionavustuksen myöntämisen yleiset sekä ym. asetuksessa mainitut edellytykset.

Lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Valtionavustus maksetaan toteutuneiden, hyväksyttävien kustannusten perusteella. Hakemuksen yhteydessä

toimitettuun kustannusarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan maksatushakemuksen yhteydessä.

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä, hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset:

1. hallinnointikustannukset,
2. hankkeen henkilöstökustannukset,
3. matkakustannukset,
4. toimitilojen vuokrat,
5. välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut,
6. ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalvelujen kustannukset ja
7. muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Avustettavasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnettyt muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannuksina voidaan ottaa huomioon hankkeeseen palkatun henkilöstön palkkamenot sivukuluineen. Myös asiantuntijoiden työpanoksen siirrosta hankkeelle aiheutuvat palkkakustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kuluja edellyttäen, että ne ovat todennettavissa hankkeen kirjanpidosta. Työpanoksen siirtona tehtävän hanketyön kirjaa omaan hankekirjanpitoonsa se kunta/kuntayhtymä/hyvinvointialue, johon työntekijä on työsuhteessa.

Hankkeen henkilöstömenojen tulee kohdentua kehittämistoiminnasta aiheutuviin kustannuksiin, joten ne eivät saa sisältää hanketoimijan perustyöstä aiheutuvia kustannuksia. Uusien pysyvien virkojen perustaminen ei oikeuta valtionavustukseen.

Hallitusohjelman mukaisesti hoitotakuuta tiukennetaan perusterveydenhuollossa niin, että jatkossa kiireettömässä tapauksessa hoitoon pääsisi 7 vuorokauden sisällä hoidon tarpeen arvioinnista. Tähän valmistautumiseksi osassa kunnista voivat olla tarpeen hankkeistetut jonojen purkutoimet perusterveydenhuollossa ja palvelujen saatavuuden parantaminen suun terveydenhuollossa. Jonojen purku edellyttää hetkellisesti tavallista enemmän kapasiteettia. Silloin kun jononpurkutoimet kytkeytyvät välittömästi kehittämis- ja kokeilutoimiin tai uusien toimintamallien käyttöönottoon, voidaan näitä toimia rahoittaa valtionavustuksella.

Paikkakustannusten kohdentamisen hankkeelle tulee perustua hankkeelle tehtyyn työaikaan. Osa-aikaisesti hankkeelle työtä tekevien työaikaan pitää seurata työajanseurannan avulla. Työntekijä ja työntekijän esimies allekirjoittavat työajanseurannan.

Avustettavaan toimintaan palkattavan henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat

määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Hankkeen toteuttamiseksi välttämättömään kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien muiden kuin hankkeeseen palkattujen henkilöiden palkkamenot koulutukseen osallistumisen ajalta eivät ole valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia, mutta kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien sijalle voidaan tarvittaessa palkata hankerahoituksella sijaiset.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakoon lupa STM:stä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimiston kustannukset

Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi ei hyväksytä laite- tai kalustehankintoja tai muita investointeja, ellei hankinnoista ole ennen niiden tekemistä sovittu STM:n kanssa. Poikkeuksena ovat hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman valtionavustuksella voidaan rahoittaa tulevaisuuden sote-keskusten kehittämistä tukevaa digitaalisten palvelujen käyttöönottoon liittyvää toiminnan muutosta ja osaamisen varmistamista. Digitaalisten palvelujen kehittämiseen liittyvien menojen hyväksyminen valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi edellyttää, että ne toimenpiteet, joista kustannukset aiheutuvat, on etukäteen hyväksytty STM:ssä. Näissä kysymyksissä hankehallinnoijan on oltava etukäteen yhteydessä hankkeen valvojaan.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- kustannukset, jotka ovat syntyneet ennen valtionavustuspäätöstä, lukuun ottamatta hankehakemuksen valmistelusta aiheutuneita ja todennettävissä olevia kustannuksia
- Palveluiden kehittämiseen liittyvien digitaalisten välineiden (esim. laitehankinnat, lisenssimaksut, käyttöoikeuskustannukset, ohjelmistot, sovellukset) hankinnat
- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset)
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- työnohjauskustannukset ja koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5 §:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta.

Sopimukset hankkeeseen osallistuvien kanssa

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloitusetta. Muut sopimuksen ehdot on määriteltävä päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionapupäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Kirjanpito

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpitonsa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä. Avustus myönnetään koko hankekokonaisuuden (vuonna 2020 käynnistynyt hanke ja sen täydennys) rahoittamiseen, jolloin näitä osia ei tarvitse kirjanpidossa keskenään eriyttää.

Hankkeen kirjanpidon tulee olla riittävän selkeästi eriytetty ja hankkeen kaikkien tulo- ja menoerien tulee sisältyä hankkeen kirjanpitoon. Hankehallinnoijalla sekä jokaisella hankkeeseen osallistuvalla kunnalla tai kuntayhtymällä, jonka kustannuksia valtionavustuksella korvataan, tulee olla kirjanpidossa oma kustannuspaikka, projektitili tai vastaava, josta valtionavustuksella katettavat kustannukset ovat johdehtavissa suoraan maksatusta koskevaan hakemukseen ja sen liitteisiin. Hankkeen kokonaiskustannuksista tulee eritellä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisestä aiheutuvat kustannukset.

Hankinnat

Hankinnat hankkeessa tulee suunnitella huolellisesti ottaen huomioon hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) säännökset. Hankinta-asiakirjat (mm. tarjouspyyntö, tarjous ja päätös) on arkistoitava osaksi hankkeen asiakirjoja.

Pienhankintojen kohdalla on kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo noin 20 000 euroa + alv tai yli, avoimeen kilpailutusrajaan saakka) toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajalta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa. Jos hankinta joudutaan esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään avustuksen saajalta perustelu valitun toimintatavan osalta.

Jos avustuksen saaja tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- ja hallinto-oikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa tässä päätöksessä tarkoitettua palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettäessä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seurantaa.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoisin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muutoksesta ilmoittaminen

Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on hankehallinnoijan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Kullakin hankkeella on oma valvoja STM:ssä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman sihteeristössä. Valvoja toimii hankkeen yhdyshenkilönä ministeriössä ja seuraa ministeriön edustajana hankkeen edistymistä hankesuunnitelman mukaisesti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Valtionavustuksen saajan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia ja valvonnallisia ohjauskäyntejä. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Valtionavustuksen saaja on velvollinen avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Ohjausryhmän asettaminen

Hankkeella tulee olla ohjausryhmä, jossa tulee olla kattava edustus perustason sosiaali- ja terveydenhuollosta, perusterveydenhuollon yksiköistä sekä sosiaalialan osaamiskeskuksista ja alueella toimivista kolmannen sektorin toimijoista. Ohjausryhmä voi olla yhteinen maakunnan / hyvinvointialueen muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden kanssa. Valvoja ei ole ohjausryhmän varsinainen jäsen, mutta hänet tulee kutsua hankkeen ohjausryhmän kokouksiin ja ohjausryhmän pöytäkirjat tulee toimittaa hänelle tiedoksi.

Hankeraportointi ja arviointi

Hankkeen vastuhenkilöt ovat velvollisia raportoimaan hankkeen etenemisestä valtionhallinnon Hankesalkku-palveluun sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määrittelemällä tavalla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilö ohjeistaa Hankesalkun käytöstä ja raportoinnista.

Hankehallinnoija ja avustuksen käyttäjät ovat velvollisia toimittamaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle ohjelman hyötytavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankeaikaisesta ja sen päätyttyä tehtävästä arvioinnista sekä näitä koskevista asiakirjoista on pyydettyäessä annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Lounais-Suomen aluehallintovirastolle.

Hankkeiden tulee työskennellä Innokylässä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen erikseen ohjeistamalla tavalla. Hankehallinnoija vastaa valtionavustushankkeen työskentelystä Innokylässä.

Ohjelman kokonaisarviointi toteutetaan ulkoisena arviointina, jonka hankkii sosiaali- ja terveysministeriö. Hankehallinnoijan ja avustuksen käyttäjien tulee toimittaa arvioinnin tekemiseksi tarvittavat tiedot.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustuksen saaja on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai ei ole noudattanut avustuspäätöksen ehtoja ja rajoituksia, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustuksen saaja on käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Takaisin perittäväälle määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan, ellei määrää makseta viimeistään valtionapuviranomaisen asettamana eräpäivänä (valtionavustuslaki 24 ja 25 §).

Selvitys valtionavustuksen käytöstä

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta sekä kustannuksista (*valtionavustuksen loppuseelvitys*). Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien toteuttajien osalta. Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriöstä saatavalle lomakkeelle. Selvitys valtionavustuksen käytöstä on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Valtionavustusselvitys toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Selvitykseen liitetään:

- vertailu hankkeen talousarvion ja toteutuneiden kustannusten välillä yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen,
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta ja
- tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Hankehallinnoijan on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädettyllä tavalla. Tilintarkastajan lausunnossa on suositeltavaa ottaa kantaa mm. siihen, että kuluerittelyssä mainitut menoerät on maksettu ja ne perustuvat hyväksyttäviin tositteisiin toteuttajan kirjanpidossa, maksatushakemukset on laadittu STM:n päätösehtojen mukaisesti eikä haettavaan rahoitusosuuteen ole saatu rahoitusta muualta, ja että kuluerittelyyn sisältyy ainoastaan menoeriä, jotka ovat valtionavustushankkeessa tukikelpoisia kustannuksia, hyväksytyyn hankesuunnitelman mukaisia sekä hankkeelle kuuluvia.

Hankkeen tilintarkastajan tulee lausua myös kynnysarvon ylittävistä suorahankinnoista.

Tilintarkastajan lausunnosta aiheutuvat kustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Tekijänoikeudet

Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

Arkistointi

Hanketoimijoiden on säilytettävä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan liittyvä kirjanpito- ja muu aineisto siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista myös toiminnan päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa

valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun 10 vuotta on kulunut avustuksen viimeisen erän maksamisesta. Siten avustuksen käyttöä koskeva tarkastus voidaan tehdä mainitun 10 vuoden kuluessa.

Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen. Mikäli avustuksen käyttöä koskevaa aineistoa ei mahdollisessa tarkastuksessa löydy, voidaan valtionavustus joutua perimään takaisin selvittämättä jääneeltä osin, jos avustuksen käytöstä ei ole saatavissa muuta luotettavaa selvitystä.

YHTEYSHENKILÖT JA LISÄTIETOJEN ANTAJAT

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä toimii Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen aluekoordinaattori Pii Astila, p. 0295248298, piia.astila(at)thl.fi.

Hankkeen valvojana sosiaali- ja terveysministeriössä toimii johtaja Taina Mäntyranta, p. 029 516 3692, taina.mantyranta(at)gov.fi. Valvoja toimii myös hankkeen yhdyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hankkeen vastuuhenkilönä alueella toimii kuntayhtymän johtaja / sairaanhoitopiirin johtaja Marina Kinnunen, p. 044 323 1808, marina.kinnunen(at)vshp.fi.

Hankkeen yhteyshenkilönä alueella toimii hankejohtaja Pia Vähäkangas, p. 040 805 1455, pia.vahakangas(at)pietarsaari.fi.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilöinä valtionavustuksen käyttöä ja maksamista koskevissa asioissa toimivat ylitarkastaja Jaana Jaakkola p. 029 5018 070, ylitarkastaja Tuula Suvanto p. 029 5018 055 ja ylitarkastaja Anne Seppälä p. 029 5018 010, etunimi.sukunimi(at)avi.fi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Valtionavustuslaki (688/2001). Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 (13/2020). Hallintolaki (434/2003).

MUUTOKSENHAKU

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Krista Kiuru

Osastopäällikkö

Kari Hakari

Liitteet   Liite 1: Oikaisuvaatimusosoitus
Liite 2: Sopimus pohja hankkeeseen osallistuvien kanssa avustuksen siirrosta
Liite 3: Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen muistio hankehakemusten sisällöistä
Liite 4: Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arviointilausunto
Liite 5: Hankehakemusten arviointilomake

Jakelu   Hakija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi

THL - Hanketoimisto
Aluekoordinaattori, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
STM/YPA valtionavustustiimi
STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto, LSAVI
Anne Seppälä, LSAVI

Päätös

15.12.2021

VN/27900/2021
VN/27900/2021-STM-2

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä
Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

Y-tunnus
0349388-3

Valtionavustuksen myöntäminen Tulevaisuuden kotona asumista tukevien palvelujen kehittämiseen

Hakemus

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä on hakenut 29.10.2021 saapuneella hakemuksella 1 140 000 euroa valtionavustusta Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille 2021-2023 -hankkeen toteuttamiseen. Hankkeella on neljä tavoitetta. Niistä ensimmäinen on vähentää säännöllisen kotihoidon palvelujen käyttöä ja luoda toimintamalli, jossa kotihoitoa hakeneet asiakkaat, jotka eivät täytä kotihoidon kriteerejä, saavat tarkoituksenmukaiset teknologiset palvelut. Kohderyhmänä ovat kotihoidon palveluja hakevat asiakkaat. Sidosryhmänä on kolmas sektori. Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa mukaan otetaan pienempi ryhmä ja hankkeen edetessä pilotoidaan laajemmin Pohjanmaan alueella ja tarkoitus on, että vuonna 2023 toimintamalli on käytössä koko Pohjanmaalla. Tavoitteista toinen on edistää kotihoidon henkilöstöresurssien saatavuutta ja tarkoituksenmukaista resurssien ohjautumista asiakkaiden tarpeita vastaavasti. Kohderyhmänä on kotihoidon johtajat ja esihenkilöt koko Pohjanmaan alueelle. Kolmantena tavoitteena on opetuskotihoidon toimintamalli kotihoidon ja oppilaitoksen yhteistyölle. Kohderyhmänä ovat opiskelijat, yhteistyössä ovat mukana oppilaitokset. Neljäntenä tavoitteena hankkeessa on parantaa kotihoidon laatua ja laatutason tunnistamista. Kehittämiskohteena on kotihoidon johtaminen tietojohtamisen näkökulmasta ja asiakasosallisuuden lisääminen.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle hankeavustuksena yhteensä 1 140 000 euroa valtionavustusta Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille 2021-2023 -hankkeen toteuttamiseen seuraavasti:

- 227 272 euroa, joka tulee käytettäväksi, kun tämä päätös on allekirjoitettu,

- 912 728 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2022 talousarviossa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

Ministeriö ilmoittaa erikseen vuoden 2022 talousarvion vahvistamisen jälkeen ehdollisen avustuksen tulosta käytettäväksi.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.1.2022 – 31.12.2023 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdossa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2024-30.4.2024. Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä saa käyttää avustusta kuitenkin ainoastaan aikavälillä 1.1.2022 - 31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. 1.1.2023 alkaen syntyviin kustannuksiin avustusta on oikeutettu käyttämään vain Pohjanmaan hyvinvointialue edellyttäen, että avustus siirretään valtionapuviranomaisen päätöksellä avustuksen saajan hakemuksesta ja hyvinvointialueen suostumuksella Pohjanmaan hyvinvointialueen käytettäväksi. Avustuksen siirtoa koskevat päätökset voidaan tehdä edellyttäen, että eduskunta antaa tälle hyväksyntänsä lisätalousarviomenettelyssä.

Avustuksella voidaan kattaa hanketoiminnasta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti.

Avustusta saa käyttää avustuksen saajan (hankehallinnoija) toiminnan kustannuksiin.

Avustus maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.60.39.04 (Kotihoidon resurssien riittävyys ja omaishoidon kehittäminen) ja kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti.

Perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 29.9.2021 haettavana olevasta valtionavustuksesta Tulevaisuuden kotona asumista tukevien palvelujen kehittämiseksi iäkkäille. Haku on osa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmaa. Haettavana olevan valtionavustuksen määrä oli yhteensä 30 miljoonaa euroa hankeajalle 1.1.2022-31.12.2023. Myönnettävien avustusten rahoitus muodostuu valtion talousarvion momentilta 33.60.39.04 (Kotihoidon resurssien riittävyys ja omaishoidon kehittäminen) hankkeiden toteuttamiseksi tehdyistä varauksista.

Avustuksen tarkoituksena on, että hyvinvointialueen kunnat/kuntayhtymät valmistelevat osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman hankekokonaisuutta hankkeen, jossa luodaan alueelle iäkkäiden henkilöiden kotona asumista tukevien palvelujen yhtenäinen toimintamalli. Alueellisen toimintamallin rakentamisessa hyödynnetään iäkkäiden laatusuosituksessa suositeltuja käytänteitä.

Hyvinvointialueiden kuntien ja kuntayhtymien oli mahdollista hakea avustusta yhteisellä hakemuksella niin, että avustusta myönnetään yhdelle hankkeelle kullakin hyvinvointialueella.

Valtionavustus jaetaan hyvinvointialueen kunnille ja kuntayhtymille hankkeen linjausten mukaiseen toimintaan ja valtionavustuslaissa (688/2001) ja valtioneuvoston asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) määritellyin kriteerein.

Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin, samoin perustein kuin muissakin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman hankekokonaisuuden valtionavustuksissa. Koska kyseessä oleviin palveluihin liittyvä järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueille, ei kunnilla/kuntayhtymillä olisi käytännössä mahdollisuutta osallistua hankkeisiin, jos avustusta ei myönnettäisi täysimääräisenä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella hankehallinnoijalla ja osatoteuttajilla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista. Näiden toimijoiden ei ole perusteltua jatkaa hanketoimia enää vuonna 2023, vaan avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueiden käyttöön. Avustuksen siirtäminen hyvinvointialueiden käyttöön edellyttää hyvinvointialueiden suostumusta. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun kunkin asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

Myönnettävä avustus täyttää valtionavustuksen myöntämisen yleiset sekä valtionavustuslaissa (688/2001) että valtioneuvoston asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 16.1.2020/13 mainitut edellytykset. Yleisiin edellytyksiin voi tutustua osoitteessa <https://stm.fi/vuoden-2021-valtionavustushaut> -> Tulevaisuuden kotona asumista tukevien palvelujen kehittäminen -> Arviointilomake -> lomakkeen ohje-välilehti.

Valtionavustuslain (<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688>) ja -asetuksen (<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200013>) edellytykset löytyvät täältä.

Hanke vastaa hankeoppaassa asetettuihin sisällöllisiin kriteereihin <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-6886-8>.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 (13/2020) ja valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Valtionavustuksen maksamiseen voi hakea myös ennakkoa. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksoilta 1.1. – 30.6. ja 1.7. – 31.12. Maksatus tapahtuu Lounais-Suomen aluehallintovirastossa. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä.

Tästä poiketen raportointijakson maksatushakemus toimitetaan viimeistään 30.4.2024.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteenä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tuloslaskelma
- talouden toteuma -lomake
- henkilöstökuluseelvitys eli yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi löytyvät osoitteesta https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet.

Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatukseen liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksyty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hankkeen hallinnointikustannukset;
- 2) hankkeen henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;

4) toimitilojen vuokrat;

5) välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;

6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;

7) muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut hankkeelle. Hanketoimijoiden tulee osoittaa luotettavasti työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistuminen välittömästi avustettavaan toimintaan.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen mahdollisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustuksella toteutettavat irtaimen omaisuuden hankinnat tulee toteuttaa viimeistään avustuksen käyttöajan puolivälissä. Myöhemmin tehdyt hankinnat katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi vain, mikäli ne ovat välttämättömiä ja mikäli sosiaali- ja terveysministeriö on etukäteen ilmoittanut hyväksyvänsä ne. Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään ilman eri selvitystä hankkeen työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. 31.12.2023 jälkeen syntyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan lausunnon kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset). Laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa (esim. avustuksen saajan omistamasta tilasta ei voi jyvittää laskennallista vuokraa hankkeen kuluiksi).
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta aiheutuvat työnhajauskustannukset ja koulutuskustannukset.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankintalain mukainen kilpailuttaminen

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Pienhankinnat

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + alv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajalta. Jos

hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta tehdään esimerkiksi sen luonteesta johtuen ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita vallitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydetessä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavaran itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavaran todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

Avustuksen saajan tulee toiminnassaan edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä noudattaa tasa-arvolaisissa (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädetyjä työnantajavelvoitteita.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seuranta.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Sekä työntekijä että esimies allekirjoittavat (kuittaavat) työaikaseurannan. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydetessä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seuranta.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoihin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muut ehdot

1. Hankehallinnoijan tulee kirjata hankkeessa kehitetyt toimintamallit ja raportoida saadut tulokset Innokylään, jotta ne ovat saatavilla kaikille. Hankehallinnoija vastaa hankkeen työskentelystä Innokylässä hankekauden ajan. STM voi ohjeistaa erikseen tarkemmin Innokylän käytöstä hankkeen edetessä.
2. Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi). Sosiaali- ja terveysministeriö ohjeistaa hankeraportoinnista vielä hankkeen edetessä erillisellä ohjeella.
3. Hankehallinnoijan tulee suunnitella vaikutusten arviointi yhteistyössä STM:n kanssa. Hankkeet sitoutuvat toimittamaan rahoittajalle vaikutusten arviointiin liittyvät tiedot. Hankkeet toteuttavat myös itsearviointia. Tavoite on yhtenäistää arviointia hankkeiden välillä.
4. Hankkeella tulee olla ohjausryhmä. Hanke voi perustaa oman ohjausryhmän tai ohjausryhmän voi toimia tarkoituksenmukainen, jo aikaisemmin perustettu ohjausryhmä, esimerkiksi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hankkeelle perustettu ohjausryhmä. Ohjausryhmän pöytäkirjat lähetetään Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut –hankkeelle nimetyille STM:n yhteishenkilöille tiedoksi hankesalkkuraportoinnin yhteydessä.
5. Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

6. Myönnettävän valtionavustuksen tarkoituksena on alueellisen kehittämisen lisäksi tukea kansallisesti käyttökelpoisten, avoimesti sovellettavien toimintatapojen syntymistä. Tietojohtamiseen liittyvässä kehittämistyössä ja tietojohtamisen välineitä käyttöön otettaessa tulee mahdollistaa niiden tuottaminen myös kansallisesti ja kansallisessa ohjauksessa tarvittavien tunnuslukujen saaminen kansalliseen käyttöön.
7. Avustusta ei voi käyttää sellaisten asiakaspalvelujen ostoon, jotka eivät liity kehittämistyöhön, vaikka palvelu sinällään tukisikin iäkkäiden henkilöiden kotona asumista.
8. Hankerahoitusta ei voi käyttää sellaiseen toimintaan, johon jo myönnetään rahoitusta valtionosuuksina. Tällaisia ovat esimerkiksi RAI:n lakisääteiseen käyttöönottoon liittyvät kustannukset. RAI:n kehittämiskustannuksia voidaan rahoittaa siltä osalta, kun ne eivät ole päällekkäisiä lakisääteiseen käyttöönottoon myönnettyjen valtionosuuksien kanssa, ja ovat osa hankkeessa tehtävää kehittämistyötä.
9. Valtioneuvoston asetuksessa sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) linjataan, että valtionavustukseen oikeuttavien välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvien irtaimen omaisuuden hankintakulujen tulisi olla määrältään kohtuullisia. Tämän perusteella on linjattu, että hankkeen teknologiakustannukset voivat kattaa maksimissaan 30 % avustuksen kokonaismäärästä, jolloin hankkeen pääpaino pysyy kehittämistyössä. Teknologiakustannusten tulee myös liittyä kehittämistyöhön.
10. Jos valtionavustuspäätöksen ehdot aiheuttavat muutoksia hankkeen hankesuunnitelmaan ja/tai talousarvioon, on hankkeen toimitettava päivitetty talousarvio ja hankesuunnitelma STM:n kirjaamoon tämän päätöksen asianumerolla 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitonsa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle. Lomakkeet ovat saatavilla STM:n sivuilla osoitteessa https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;

- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- yli 200 000 euroa avustusta käyttäneiden hanketoimijoiden osalta lisäksi auktorisoidun tilintarkastajan lausunto siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Hankehallinnoija valitsee tilintarkastajan, joka laatii yhteisen lausunnon kaikkien hanketoimijoiden osalta.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä. STM ohjeistaa asiasta tarkemmin hankkeen kuluessa.

Selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon osoitteella Lounais-Suomen aluehallintovirasto, PL 4, 13035 AVI.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai safannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittäväälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävä määrä ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettuna korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Hankehallinnoijan yhteyshenkilönä toimii kuntayhtymän TKI-päällikkö Pia Nyman, etunimi.sukunimi@pietarsaari.fi.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilö on suunnittelija Kaarina Tuokko
etunimi.sukunimi@gov.fi. Hän antaa tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilönä maksatusasioissa toimivat Jaana Jaakkola,
Tuula Suvanto ja Anne Seppälä, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista
vuonna 2020 – 2023 (13/2020)

Valtion talousarviot vuodelle 2021 (1113/2020) ja 2022 ja niissä asetettu määräraha

Hallintolaki (434/2003)

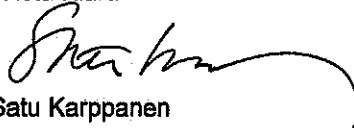
Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua
siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen
liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-
oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Krista Kiuru

Neuvotteleva virkamies

Satu Karppanen

Liitteet Oikaisuvaatimusosoitus

Jakelu Hankehallinnoija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi YPA valtionavustukset
STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto, LSAVI
Anne Seppälä, LSAVI

25.4.2022

VN/5416/2022

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä
PL 101
65101 Vaasa

Y-tunnus: 0349388-3

Valtionavustuksen myöntäminen Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle vuonna 2022

Hakemus

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä on hakenut 17.2.2022 saapuneella hakemuksella 2 699 500 euroa valtionavustusta Prima Botnia - Hyvinvoiva Pohjanmaa -hankkeelle.

Hakija on pyydetyn mukaisesti toimittanut 30.3.2022 lisäselvityksen ja päivittänyt haetuksi summaksi 2 598 400 euroa.

Hanke liittyy Suomen kestävän kasvun ohjelmaan, jolla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU).

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä aloitti toimintansa 1.1.2022. Organisaatiomuutoksen lisäksi alueella on ollut meneillään useita kehittämishankkeita, joiden keskeisinä tavoitteina on ollut vastata asukkaiden tarpeisiin uudistamalla prosesseja, toimintamalleja ja yhtenäistää palvelutuotantoa. Aikaisemmat ja meneillään olevat kehityshankkeet toimivat tämän hankkeen pohjana.

Prima Botnia hankkeen kohderyhmiksi vuodelle 2022 on tunnistettu nuoret ja nuoret aikuiset, joilla tunnistettuja tai vielä tunnistamattomia mielenterveys tai päihdehäiriöitä sekä ikääntyneet, joilla on todettua tai piilossa olevaa fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen toimintakykyyn liittyvää tuen, hoidon tai kuntoutuksen tarvetta.

Hankkeen päätavoitteina on parantaa hoitoon ja palveluihin pääsyä ja purkaa hoito- ja palveluvelkaa hankkeessa määritettyjen kohderyhmien osalta, laatia suunnitelma nuorten ja nuorten aikuisten hoidon ja palveluiden saatavuuden parantamiseksi, käyttöönottaa digitaalisia välineitä, lisätä sähköistä asiointia ja itsepalvelutoimintoja kansallisten linjausten mukaisesti, vahvistaa ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista, suunnitella etäasiointin ja sähköisten välineiden käytön turvallisuusmenettelyt ja asiakas- ja tietoturvallisuuden seurantaindikaattorit sekä jatkaa tiedolla johtamisen kehittämistä palveluiden saatavuuden, vaikuttavuuden ja arvioinnin tueksi.

Hankkeen tavoitteisiin pyritään erilaisten toimenpiteiden kautta. Ensimmäisenä toimenpiteenä on selvitys alueen nykytilanteesta liittyen koronapandemian aiheuttamaan hoito- ja palveluvelkaan ja siitä, mihin kohderyhmiin pandemia erityisesti on vaikuttanut. Selvitysten perusteella tarkennetaan kohderyhmät, määritellään toimenpiteet ja tehdään suunnitelmat, joiden avulla pyritään parantamaan hoitoon ja palveluihin pääsyä sekä saatavuutta. Jo nyt tunnistettujen kohderyhmien osalta aloitetaan toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus siten, että niissä syntyneitä toimintamalleja voidaan hyödyntää jatkossa myös muille kohderyhmille (esim. etäpalveluiden tai etäkuntoutuksen toimintamallit).

Hoitotakuuta ja hoitoon pääsyä pyritään edistämään vuonna 2022 jatkamalla alueella aikaisemmin aloitettuja toimenpiteitä liittyen asiakasohjaukseen, sähköiseen asiointiin ja itsepalvelutoimintoihin mm.

laajentamalla Omaolo-palvelun käyttöönottoa ja edistämällä mobiilisti tuotettavien palveluiden käyttöönottoa.

Sähköiseen asiointiin ja digitaalisten innovaatioiden kehittämisen kokonaiskuvan luomiseksi tehdään alueella hankkeen alussa nykytilan kuvaus sekä kypsyysanalyysi, joiden perusteella luodaan kokonaisvaltainen suunnitelma jatkokehitykselle, alueellinen digistrategia tukemaan toiminnan ja palvelutuotannon muutosta, joilla tavoitellaan erityisesti asukkaiden mahdollisuutta ajasta ja paikasta riippumattomaan asiointiin sote-palveluissa. Lisäksi jatketaan alueen tietojohdamisen kehittämistä, joka on hankkeessa läpileikkaavana toimenpiteenä. Tiedolla johtamisen toimenpiteet ovat ehdoton edellytys alueen palvelutuotannon seuraamiselle ja arvioimiselle. Tietojohdamisen toimenpiteiden avulla voidaan yhtenäistää hajanaisia tietoja, mutta myös tukea palvelutuotannon kehittämistä ja arvioida toimenpiteiden vaikuttavuutta.

Hankkeen tavoitteet ja sisältö kuvataan tarkemmin hakemusasiakirjoissa.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle hankeavustuksena yhteensä 1 633 500 euroa valtionavustusta hankkeen toteuttamiseen seuraavasti:

- 950 000 euroa pilarin 4 investointiin 1, momentilta 33.60.61.01
- 238 500 euroa pilarin 4 investointiin 2, momentilta 33.60.61.02
- 445 000 euroa pilarin 4 investointiin 4, momentilta 33.60.61.04

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.1.2022 – 31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. Avustus kohdennetaan maksatuspäätösperusteisesti ja maksetaan valtion vuosien 2021 ja 2022 em. talousarviomomenteilta.

Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdoissa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2023 – 30.4.2023.

Avustuksen käyttäminen raportointiin liittyviin kustannuksiin kuitenkin edellyttää avustuksen siirtoa hyvinvointialueen käyttöön 1.1.2023 alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille.

Avustuksella voidaan kattaa hanketoiminnasta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti.

Avustusta saa käyttää avustuksen saajan (hankehallinnoija) toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat").

Osatoteuttaja

Mustasaari 0181101-6

Vaasa 0209602-6

Vöyri 2050514-5

Laihia 0180451-0

Luoto 0180857-0
Pietarsaari 0198517-1
Pedersöre 0209242-0
Uusikaarlepyy 0183077-8
Maalahti 0180948-0
Närpiö 0181367-9
Kristiinankaupunki 0216509-5
Kaskinen 0208787-5
Kruunupyö 0180065-9
Korsnäs 0179699-5
POHY, Pohjanmaan yhdistykset ry 2327805-6

Perustelut

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävää kasvua. Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nosta sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Jäsenvaltion on esitettävä kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRP), jotta se voi saada elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa Suomen kestävän kasvun ohjelman pilarista 4, joka koskee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamista ja kustannusvaikuttavuuden lisäämistä, ja osin pilarista 3, joka koskee työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi. Valtionavustuksiin varattu kokonaisuusmäärä perustuu valtion talousarvion momentille 33.60.61 (Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon) tehtyihin varauksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 22.12.2021 haettavana olevasta valtionavustuksesta, jonka hakuaika päättyi 18.2.2022. Haku oli kohdistettu kunnille ja kuntayhtymille niin, että valtionavustusta voidaan myöntää vain yhdelle hankkeelle kullakin hyvinvointialueella. Valtionavustusta voidaan lisäksi myöntää yhdelle sosiaalialan osaamiskeskukselle, joka toimii hankehallinnoijana osaamiskeskusten yhteenliittymässä. Valtionavustuksina jaettavissa oleva enimmäismäärä oli yhteensä 47,5 miljoonaa euroa.

Avustukseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisista sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista vuosina 2021–2025 (1126/2021). Asetuksessa on määritelty avustuksen myöntämisen edellytykset.

Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että:

- 1) avustus täyttää elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset tavoitteet;

- 2) avustus tukee sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
- 3) avustuksessa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö; ja
- 4) avustuksen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Avustuksen myöntämisen edellytyksenä elpymis- ja palautumissuunnitelman pilarissa 4 on lisäksi, että sillä rahoitettava toiminta toteuttaa yhtä tai useampaa seuraavista tavoitteista:

- 1) edistetään laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön kiireettömään hoitoon pääsyä seitsemässä vuorokaudessa perusterveydenhuollossa sekä vähennetään covid-19 -epidemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvajetta;
- 2) edistetään perusterveydenhuollon hoitopääsyä vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista;
- 3) vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta;
- 4) otetaan käyttöön perusterveydenhuollon hoitopääsyä edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot.

Hanke täyttää asetuksen mukaiset muodolliset ja sisällölliset kriteerit. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on arvioinut hankkeen arviointilomakkeessa (liite 2) todetuista kriteereistä. THL on koonnut yleiset huomionsa muistioon hankehakemuksista (liite 3) ja kyseistä hanketta koskevat huomiot hankkekohtaiseen arviointilausuntoon (liite 4). Hankkeen tulee toimeenpanossa kiinnittää huomiota THL:n yleisiin ja hankkekohtaisiin huomioihin.

Valtionavustusta myönnetään investointi 1c) Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien jalkauttamiseen:

- Omaolo-palvelu
- Sähköinen perhekeskus

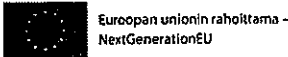
Valtionavustusta ei myönnetä investoinnista 1c hakijan esittämiin kohteisiin etäpalveluiden toimintamalli ja etäkuntoutus. Nämä kehittämiskohteet eivät kuulu tämän valtionavustushaun piiriin, joten tältä osin rahoitusta ei myönnetä.

Valtionavustusta myönnetään investointi 4) Otetaan käyttöön perusterveydenhuollon hoitopääsyä edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot:

- 1) valtakunnallisten toimijoiden ja alueiden yhteiseen suunnittelu-, määrittely- ja selvitysten tekemiseen:
  - työ- ja toimintakyvyn digitaalinen itsearviointiväline
  - hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallisen palvelukonseptin digitaaliset ratkaisut
- 2) digitaalisten palvelujen kypsyystason arvioinnin, nykytilan kuvauksen ja toimeenpanosuunnitelman tekemiseen THL:n koordinoimana
- 3) aiemmin aloitettuun digitaalisten palvelujen kehitystyöhön, käyttöönottoon ja palvelujen laajentamiseen:
  - asiakas- ja palveluohjauksen digitaaliset ratkaisut

Valtionavustusta ei myönnetä investoinnista 4 hakijan esittämiin kohteisiin kansallinen TYÖOTE-toimintamalli ja Kansalaisen mobiili. Nämä kehittämiskohteet eivät kuulu tämän valtionavustushaun piiriin, joten tältä osin rahoitusta ei myönnetä.

Hankkeen toimeenpanossa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että hankesuunnitelma ei sisällä päällekkäisiä toimenpiteitä muiden valtionavustusten kanssa. Valtionavustuksen saajan tulee huolehtia kehittämistyön yhteensovittamisesta hyvinvointialueiden käynnistämiseen ja muuhun Sote-uudistuksen toimeenpanoon. Mikäli hallituksen esitysluonnos eduskunnalle terveydenhuoltolain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta (ns. hoitotakuun tiukentaminen) hyväksytään ja se astuu voimaan ohjelmakauden aikana, tullaan hanketoimijoilta edellyttämään hankesuunnitelmien päivittämistä vastaamaan hoidon saatavuuden osalta muuttunutta lainsäädäntöä.

Avustus myönnetään täysimääräisenä hankkeen valtionavustukseen oikeuttaviin kustannuksiin ilman omarahoitusosuutta. Avustuksella katetaan kehittämiseen kohdistuvia kustannuksia investoinneittain hankeoppaassa ilmoitetun mukaisesti. Toiminnalla tavoitellut yhteiskunnalliset vaikutukset huomioiden on perusteltua, että kustannukset korvataan niiden täyteen määrään asti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella hankehallinnoijalla ja osatoteuttajilla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista, joten avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueen käyttöön. Avustuksen siirtäminen hyvinvointialueen käyttöön edellyttää hyvinvointialueen suostumusta. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Valtionavustusten hallinointiin, valvontaan ja tarkastukseen sovelletaan lakia Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta, jota koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa keväällä 2022. Lisäksi tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisista sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista vuosina 2021–2025 (1126/2021) ja valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Tarvittavat lisäselvitykset

Hankehallinnoija toimittaa sosiaali- ja terveysministeriöön hankkeen päivitetyn talousarvion ja hankesuunnitelman, jotka vastaavat myönnettyä avustusta. Päivitetty talousarvio ja hankesuunnitelma on toimitettava STM:n kirjaamoon tämän päätöksen asianumerolla 15.6.2022 mennessä.

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Valtionavustuksen maksamiseen voi hakea myös ennakkoa. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksoilta 1.1. – 30.9. ja 1.10. – 31.12. Maksatus tapahtuu Lounais-Suomen aluehallintovirastossa. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä. Viimeinen maksatushakemus vuonna 2022 myönnetyn avustuksen osalta tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle 30.4.2023 mennessä.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteenä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tulosiaskelma

- talouden toteuma -lomake
henkilöstökuluselvytyksen eli yhteenvedon maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Maksatuksen tekemiseksi edellytetään, että hankkeen toiminnasta on raportoitu hankesalkkuun päätöksen mukaisesti.

Avustuksensaajalle toimitetaan maksatushakemuksen tekemiseen liittyvät ohjeet ja lomakkeet.

Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hallinnointikustannukset;
- 2) henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi tavoitteen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen, tietämyksen, konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset sekä käyttöoikeudet ja lisenssit;
- 7) määritellyn tavoitteen toteuttamiseksi välttämättömät muut kuin 1–6 kohdassa tarkoitetut kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnettyt muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

1) Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

2) Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäviksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten määräajaksi palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut hankkeelle. Työpanoksen siirrosta aiheutuvat palkkakustannukset tulee olla todennettavissa hankkeen kirjanpidosta. Työpanoksen siirtona tehtävän hanketyön kirjaa omaan hankekirjanpitoonsa se osatoteuttaja, johon työntekijä on työsuhteessa.

Hankkeen henkilöstömenojen tulee kohdentua kehittämistoiminnasta, esimerkiksi uuden toimintamallin käyttöönotosta ja sen arvioinnista, aiheutuviin kustannuksiin, joten ne eivät saa sisältää hanketoimijan perustyöstä aiheutuvia kustannuksia. Uusien pysyvien virkojen perustaminen ei oikeuta valtionavustukseen.

Osassa alueita ovat tarpeen hankkeistetut jonojen ja kasautuneen palvelutarpeen purkutoimet. Tämä edellyttää hetkellisesti tavallista enemmän kapasiteettia. Silloin kun nämä kytkeytyvät välittömästi kehittämis- ja kokeilutoimiin tai uusien toimintamallien käyttöönottoon, voidaan näitä toimia rahoittaa valtionavustuksella.

Hankkeen toteuttamiseksi välttämättömään kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien henkilöiden palkkamenot koulutukseen osallistumisen ajalta ovat valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhde-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhde-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

3) Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

4) Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

5) Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi ei hyväksytä laite- tai kalustehankintoja tai muita investointeja, ellei hankinnoista ole ennen niiden tekemistä sovittu STM:n kanssa. Poikkeuksena ovat hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

6) Asiantuntijapalvelut, käyttöoikeudet ja lisenssit

Tietoteknologian kehittämiseen liittyvien menojen hyväksyminen valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi edellyttää, että ne toimenpiteet, joista kustannukset aiheutuvat, ovat etukäteen hyväksytyt STM:ssä.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat tietojärjestelmän hankinnan ja käyttöönoton suunnittelusta ja koulutuksesta aiheutuvat henkilöstökulut ja asiantuntijatyön hankinnan kustannukset.

Hyväksyttäviä kustannuksia ovat myös hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömät lisenssikustannukset hankeajalle.

Välttämättömät lisenssi- ja käyttöoikeuskustannukset teknologian osalta tarkoittavat kehittämisvaiheen kustannuksia hankeaikana. Tällöin on kyse määräaikaisesta lisenssistä, käyttöoikeudesta tai vastaavasta rajatulle henkilökunnalle, kuten hankehenkilöt ja kehittäjät.

7) Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. 31.12.2022 jälkeen syntyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan lausunnon kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- palvelusetelien käytöstä syntyvät kustannukset
- kustannukset, jotka ovat syntyneet ennen valtionavustuspäätöstä, lukuun ottamatta hankehakemuksen valmistelusta aiheutuneita ja todennettavissa olevia kustannuksia
- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapaikkavaraus). Laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa (esim. avustuksen saajan omistamasta tilasta ei voi jyvittää laskennallista vuokraa hankkeen kuluiksi).

- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat veloitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5 §:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitettu kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusveloitteesta aiheutuvat työnohjauskustannukset ja koulutuskustannukset
- tieteellisen tutkimuksen tai opinnäytetöiden kustannukset

Avustuksen käyttöä koskeva sopimus

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallintojen toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallintojen on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallintojen osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloitusta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle 31.8.2022 mennessä.

Hankehallintoja on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallintoja sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionavustuspäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankinnat

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain

mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + alv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta tehdään esimerkiksi sen luonteesta johtuen ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita valitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydettyä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

Avustuksen saajan tulee toiminnassaan edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä noudattaa tasa-arvolaisia (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädettyjä työnantajavelvoitteita.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee hankkeen eri investointien mukaisessa toiminnassa, tulee työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta investointikohtaisesta seurantaa.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Sekä työntekijä että esimies allekirjoittavat (kuittaavat) työajanseurannan. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettyä.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisesti investointikohtaisesti toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoihin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Ohjausryhmän asettaminen

Hankkeella tulee olla ohjausryhmä, jossa tulee olla kattava edustus alueen järjestämisvastuullisista toimijoista sekä keskeisistä sidosryhmistä. Ohjausryhmä voi olla yhteinen alueen muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden kanssa. Valvoja ei ole ohjausryhmän varsinainen jäsen, mutta hänet tulee kutsua hankkeen ohjausryhmän kokouksiin ja ohjausryhmän pöytäkirjat tulee toimittaa hänelle tiedoksi.

Tekijänoikeudet

Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitoa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpito tulee eritellä investointikohtaisiin kokonaisuuksiin. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Hankeraportointi

Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi) sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määrittelemällä tavalla. Raportointi tulee tehdä EU-komission raportointiohjeisiin perustuvalla ja STM:n myöhemmin ohjeistamalla tavalla.

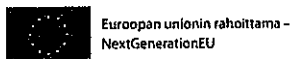
Hankehallinnoija ja avustuksen käyttäjät ovat velvollisia toimittamaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle ja sosiaali- ja terveysministeriölle ohjelman tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankeaikaisesta ja sen päätyttyä tehtävästä arvioinnista sekä näitä koskevista asiakirjoista on pyydettyäessä annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Lounais-Suomen aluehallintovirastolle.

Hankkeiden tulee työskennellä Innokylässä erikseen ohjeistettavalla tavalla. Hankehallinnoija vastaa valtionavustushankkeen työskentelystä Innokylässä.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-kriisin jälkihoito). Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Muut ehdot

Valtionavustuksen saajan on kaikessa hanketta koskevassa viestinnässä ilmaista rahoituksen alkuperä ja varmistettava Euroopan unionin rahoituksen näkyvyys pitämällä esillä unionin tunnusta ja rahoitusta koskevaa mainintaa, jossa lukee "Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU".

Valtionavustuksen saajan on tukeuduttava kehitettävissä toimintaprosesseissa ja tietojärjestelmäratkaisuissa valtakunnallisiin toimintamalleihin ja tietojärjestelmäpalveluihin. Hankkeessa toteutettavan kehitystyön on oltava lainsäädännön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määräysten ja ohjeiden sekä valtakunnallisen SOTE ja/tai HYTE kokonaisarkkitehtuurin linjausten mukaista. Valtionavustuksen myöntäjä voi tarvittaessa arvioida hankkeiden arkkitehtuurinmukaisuutta. Hakijan tulee huomioida laki hallinnon yhteisistä sähköisen asiainn tukipalveluista (571/2016) ja sen asettamat velvoitteet, sekä tukeuduttava kehittämisessä Suomi.fi –palveluihin, kun se on mahdollista.

Hyvinvointialueiden aloittamiseen liittyvä välttämätön tietojohtamisen kehittäminen sekä vähimmäistietosisällön ja Virta-hankkeen tuotosten käyttöönotto on osoitettu SOTE-uudistuksen ICT-muutosrahoituksesta toteutettavaksi. Tätä valtioavustusta ei saa käyttää päällekkäin kohteisiin, joita rahoitetaan toisista valtioavustuksista.

Valtionavustuksen saaja sitoutuu osallistumaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimaan kansallisen (DigiFinland Oy, DVV, Kela) ja alueellisen tason yhteistyöhön sekä tiedonjakamiseen.

Valtionavustuksen saajan on huolehdittava, että lakisääteiset vaikutusten arviot tulee tehdä (esim. tietosuoja-asetuksen mukaiset vaikutusarviot sekä tiedonhallintalain mukaiset muutosvaikutusten arviot). Mikäli arvioinneissa ilmenee epäselvyyksiä tai haastavia muutoskohteita, niin nämä on tuotava hankkeen valvojan tietoon.

Erityisesti investoinnin 1 kehittämistä koskevat ehdot

Valtionavustuksen saajan tulee huolehtia, että toimenpiteillä vastataan investoinnin 1 indikaattoriin: 80 % sosiaali- ja terveyskeskuksista saavuttaa 7 vuorokauden hoitopääsyn määrärajan kiireettömissä hoidon käynneissä.

Investoinnin kohteena oleviin haavoittuviin ryhmiin on sisällyttävä vähintään nuoret tai nuoret aikuiset, joilla on tunnistettuja tai tunnistamattomia mielenterveys- tai päihdehäiriöitä.

Investoinnissa 1 on huomioitava myös digipalveluiden katveeseen jäävät ryhmät, ja myös heidän tarpeen mukaiset palvelunsa on varmistettava. Toimenpiteiden tulee tukea koko palvelujärjestelmän kehittymistä siten, että digipalvelut ja muut palvelut muodostavat tarkoituksenmukaisen ja asiakaslähtöisen kokonaisuuden.

Toimenpiteiden tulee edistää hoito-, palvelu- ja kuntoutusketjuja ja -kokonaisuuksia siten, että tuetaan ja edistetään jatkuvuutta, monialaista yhteistyötä ja palveluiden yhteensovittamista eri toimijoiden välillä sekä asiakaskeskeistä toimintatapaa.

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole jononpurkuun liittyvät kustannukset silloin, kun purku ei liity välittömästi hankkeen mukaiseen kehittämistyöhön.

Digitaalisten toimintamallien jalkauttamista koskevat ehdot ovat samat kuin investoinnissa 4.

Erityisesti investoinnin 2 kehittämistä koskevat ehdot

Valtionavustuksen saajan tulee huolehtia, että toimenpiteillä vastataan investoinnin 2 indikaattoriin: Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta kehitetään ja otetaan käyttöön monialaisten palvelujen

(mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontoon liittyvät palvelut) integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut.

Valtionavustuksen saaja nimeää investointiin 2 vastuuvastavalmistelijan, joka osallistuu THL:n koordinoimaan kansalliseen valmistelutyöhön.

Erityisesti investoinnin 4 kehittämistä koskevat ehdot

Valtionavustuksen saajan tulee huolehtia, että toimenpiteillä vastataan investoinnin 4 indikaattoriin: 45 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein (puhelin, chat, etäpalvelut).

Valtionavustuksen saajan tulee osallistua THL:n koordinoimaan kansalliseen valmistelutyöhön digitaalisten palvelujen nykytilan kuvauksen, kypsyystasoarvion ja toimeenpanosuunnitelman osalta. Tuotokset toimitetaan sosiaali- ja terveysministeriölle ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle erillisen ohjeen mukaisesti.

Valtionavustuksen saajan tulee osallistua Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen koordinoimaan valtakunnallisten toimijoiden ja alueiden yhteiseen suunnittelu-, määrittely- ja selvitysten tekemiseen ja tiedonjakamiseen niiltä osin, kuin hankkeessa kehitetään: asiakaspalautetta, sähköistä ajanvarausta, työkykypalveluiden itsearviointimenetelmää, vertaistukipalveluita, kansalaisten etäpalveluita, ammattilaisten digitaalisia työvälineitä, digitaalisia mielenterveyspalveluita sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kansallisen palvelukonseptin digitaalisia ratkaisuja.

Valtionavustuksen saajan tulee osallistua Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin koordinoimaan valtakunnallisten toimijoiden ja alueiden yhteiseen suunnittelu-, määrittely- ja selvitysten tekemiseen ja tiedonjakamiseen niiltä osin, kuin hankkeessa kehitetään mobiilisovellusten ja digitaalisten palvelujen arviointimallia.

Valtionavustuksen saajan tulee varmistaa, että digitaalisten palvelujen kehittämistoimenpiteet tukevat Investointien 1 ja/tai 2 osalta esitettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Valtionavustuksen saajan tulee toteuttaa kehittäminen, käyttöönotto tai laajentaminen investointi 4 sisällä seuraavissa kehittämiskohteissa: asiakaspalautteen keruu, sähköinen ajanvaraus, asiakas- ja palveluohjauksen digitaaliset ratkaisut, asiakkuussegmentointi sekä toiminnanohjaus.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustus selvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- auktorisoidun tilintarkastajan lausunto siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Hankehallinnoija valitsee tilintarkastajan, joka laatii yhteisen lausunnon kaikkien hanketoimijoiden osalta.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään 30.6.2023. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon osoitteella Lounais-Suomen aluehallintovirasto, PL 4, 13035 AVI.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Sosiaali- ja terveysministeriö nimeää valvojan kullekin Suomen kestävän kasvun ohjelman hankkeelle. Valvoja toimii hankkeen yhdyshenkilönä ministeriössä ja seuraa ministeriön edustajana hankkeen edistymistä hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus. Lisäksi valtionavustusten tarkastukseen sovelletaan lakia Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta, jota koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa keväällä 2022.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittäväälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävä määrä ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Hankkeen valvoja ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilö on erityisasiantuntija Minna Lohtander, p. 029 516 3164, minna.lohtander@gov.fi. Hän antaa tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilönä toimii kyseisen yhteistyöalueen kehittämispäällikkö tai hanketoimiston hankepäällikkö.

Hankehallinnoijan yhteyshenkilönä toimii hanketoimiston päällikkö Jenny Björndahl-Öhman, p. 040 352 1168, jenny.bjorndahl-ohman@ovph.fi.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilöinä maksatusasioissa toimii ylitarkastaja Anne Seppälä p. 029 501 8010, anne.seppala@avi.fi ja ylitarkastaja Tuire Raudaskoski p. 029 501 8232, tuire.raudaskoski@avi.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukiväliseen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta sekä Valtiokonttorista annetun lain 2 §:n muuttamiseksi ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaiseksi muuttamiseksi

Valtioneuvoston asetus elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisista sosiaali- ja terveysalan valtionavustuksista vuosina 2021–2025 (1126/2021)

Valtion talousarvio vuodelle 2022 (146/2021 vp) ja siinä asetettu määräraha

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Aki Lindén

Hankepäällikkö

Kirsi Paasovaara

Liitteet

- Liite 1: Oikaisuvaatimusosoitus
- Liite 2: Hankehakemusten arviointilomake
- Liite 3: Yhteenveto hakemuksia koskevista huomioista
- Liite 4: Arviointilausunto
- Liite 5: Mallisopimus avustuksen siirrosta

Jakelu Hankehallinnoija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
YPA valtionavustukset
STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat

Päätös

17.12.2021

VN/25211/2020
VN/25211/2020-STM-28Vaasan kaupunki
Ruutikellarintie 4
65100 Vaasa

Y-tunnus 0209602-6

Kotona asumisen teknologiat ikäihmisille (KATI) – ohjelman toteutukseen myönnetyn valtionavustuspäätöksen muuttaminen

Hakemus

Vaasan kaupunki on hakenut 7.6.2021 saapuneella hakemuksella muutosta sosiaali- ja terveysministeriön antamaan päätökseen koskien valtionavustuksen myöntämistä Kotona asumisen teknologiat ikäihmisille (KATI) –ohjelman toteuttamiseen. Hakemuksen yhteydessä toimitettiin muutoshakemukseen liittyvä talousarvio. Hakija on toimittanut 20.10.2021 Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän allekirjoituksen hakemukseen. Lisäksi hakija on toimittanut 17.11.2021 hakemukseen Vaasan kaupungin edustajan allekirjoituksen.

Hakemuksessaan Vaasan kaupunki esittää muutoksia Pohjanmaan KATI -hankkeen toteuttajiin ja toteutusaikatauluun seuraavasti: 1.1.2022 alkaen hanketta hallinnoisi Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä. Lisäksi hankkeen päättymisaikaa esitetään jatkettavaksi 31.8.2023 saakka, niin että hankkeen toteutusaika olisi 1.1.2021-31.8.2023.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö muuttaa 3.2.2021 annettua valtionavustuspäätöstä siten, että hankkeen hallinnointi siirretään 1.1.2022 alkaen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle (y-tunnus 0349388-3).

Avustusta saa käyttää hankehallinnoijan toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat").

Osatoteuttajat:

Vaasan kaupunki (y-tunnus 0209602-6)

Mikäli avustusta käyttää hankehallinnoijan lisäksi osatoteuttaja, hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajan velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyäessä veloituksetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionapupäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Muilta osin noudatetaan 3.2.2021 laadittua päätöstä (VN/25211/2020).

Sosiaali- ja terveysministeriö ottaa myöhemmin erillisellä päätöksellä kantaa kysymykseen Pohjanmaan KATI –hankkeen hankeajan pidentämisestä.

Perustelut

Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle 1.1.2022 alkaen. Hankkeen toteuttamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että hankkeen hallinnointi siirretään toimijalle, joka vastaa alueen sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä toimii Kaarina Tuokko, etunimi.sukunimi@gov.fi, puh. 0295163340. Hän antaa tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen KATI-ohjelmasta vastaavana yhteyshenkilönä Heidi Anttila puh. 029 524 7687 ja yhteyshenkilönä toimii Katja Pulli puh. 029 524 7663. Sähköpostit: etunimi.sukunimi@thl.fi.

Hankehallinnoijan yhteyshenkilönä toimii Tatu Karppinen, puh. 040 149 5223, etunimi.sukunimi@vaasa.fi.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilönä maksatusasioissa toimivat ylitarkastaja Anne Seppälä, puh: 029 501 8010, etunimi.sukunimi@avi.fi, ylitarkastaja Jaana Jaakkola puh. 0295 018 070, etunimi.sukunimi@avi.fi ja ylitarkastaja Tuula Suvanto puh. 0295 018 055, etunimi.sukunimi@avi.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Osastopäällikkö

Veli-Mikko Niemi

Projektipäällikkö

Marjaana Pennanen

Liitteet Oikaisuvaatimusosoitus
Sopimus avustuksen siirrosta

Jakelu Hankehallinnoija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi Heidi Anttila, THL
Katja Pulli, THL
Jukka Lähesmaa, STM
YPA valtionavustukset
STMnelikontalousasiat(at)stm.fi
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto, LSAVI
Anne Seppälä, LSAVI

Päätös

19.10.2020

VN/15076/2020
VN/15076/2020-STM-4

Kirjaamo
Vaasan kaupunki
PL 3
65101 Vaasa

VAASAN KAUPUNGI Kaupunginhallitus
Saap. 21.11.2020
Ryhmä .....
KD 613/2020

Valtionavustuksen myöntäminen Työkykyohjelmaa toteuttavaan hankkeeseen**Hakemus**

Vaasan kaupunki on hakenut 15.6.2020 päivätyllä ja 15.9.2020 liitteiden osalta täydentämällään hakemuksella 1 600 000 euroa (252 280 euroa vuodelle 2020, 676 360 euroa vuodelle 2021 ja 671 360 euroa vuodelle 2022) valtionavustusta hankkeelle Osatyökykyisten työkyvyn tuki ja tuetun työllistymisen malli Vaasassa.

Hankkeen kohderyhmänä ovat osatyökykyiset työttömät.

Hankkeen tarkoituksena on luoda alueelle asiakaslähtöiset palveluohjauksen ja perhekeskuksen toimintamallit ja -prosessit (ml. työkyvyn tuen ja palvelutarpeen tunnistus ja arviointi, terveystarkastukset). Toiminnan tueksi mallinnetaan ja kokeillaan monialaisen työ- ja toimintakyvyn arviointia sekä rakennetaan asiakkaan tarpeisiin vastaava työkyvyn tuen palvelukokonaisuus, jonka osana on moniammatillinen tiimi. Asiakkaan yksilölliset palvelupolut ja palvelujen saannin varmistaa oma nimetty työhönvalmentaja. Osana hanketta vahvistetaan ammattilaisten osaamista ja tiimityön toimintaa. Työllistymistä tukevaa palvelupolkua vahvistetaan ja selkiytetään sosiaalihuollon puolella sekä otetaan käyttöön laatukriteereihin perustuva tuetun työllistymisen työhönvalmennus ja arvioidaan sen toimeenpanoa, soveltuvuutta ja vaikuttavuutta. Hankkeessa tullaan keräämään kokemustietoa päätöksenteon tueksi, palveluiden ja etuuksien yhteensovittamiseksi ja lainsäädännön kehittämisen tueksi. Asiakkaiden osallisuutta halutaan lisätä esimerkiksi hyödyntämällä kokemusasiantuntijatoimintaa.

Hankkeen tavoitteena on lisätä osatyökykyisten työttömien työllistymistä ja sen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja yhteiskunnallista osallisuutta. Hankkeessa otetaan käyttöön työkykyä vahvistava palvelukokonaisuus, jossa työttömien osatyökykyisyys todetaan, työkyvyn tuen tarve heti tunnistetaan ja jossa palvelut ja palvelupolut toimivat asiakaslähtöisesti.

Hankkeen yhteistyökumppanit ovat Vaasan sosiaali- ja terveystoimi, TYP, TE-toimisto, Kela, RISE, Pohjanmaan sosiaalipsykiatrinen yhdistys ry., Pohjanmaan yhdistykset ry. ja TT-Botnia Oy. Hanke linkittyy Työllisyyden kuntakokoukseen ja tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaan.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Vaasan kaupungille hankeavustuksena yhteensä 500 000 euroa (78 837 + 211 363 + 209 800 euroa) valtionavustusta työkyvyn tukeen osaksi sosiaali- ja terveyskeskusta ja tuetun työllistymisen menetelmiin (toimenpidekokonaisuudet 1 ja 2) seuraavasti:

- 78 837 euroa, joka tulee käytettäväksi, kun tämä päätös on allekirjoitettu,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Menttullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

- 211 363 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2021 talousarviossa ja
- 209 800 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2022 talousarviossa.

Ministeriö ilmoittaa erikseen vuosien 2021 ja 2022 talousarvioiden vahvistamisen jälkeen ehdollisen avustuksen tulosta käytettäväksi.

Vallionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.8.2020–31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdoissa tarkemmin määritellyihin hankkeen raportointiin liittyviin toimiin aikavälillä 1.1.2023–30.4.2023.

Avustuksella voidaan kattaa enintään kahdeksankymmentä prosenttia (80 %) toiminnan valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Avustus maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.60.39.05 ja kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti.

Perustelut

Vuosille 2020–2023 laaditun julkisen talouden suunnitelman mukaan sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevaan Työkykyohjelman osaan varattiin yhteensä 14,9 miljoonan euron määräraha vuosille 2020–2022. Vuoden 2020 lisätalousarviossa myönnettiin lisäksi Työkykyohjelman toimenpiteiden laajentamiseen 7,5 miljoonan euron lisämääräraha. Työkykyohjelman toimenpiteiden laajentamisella lisätään työttömien työkyvyn tuen palvelujen saatavuutta sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalveluissa. Näin tuetaan työttömien työllistymistä, ehkäistään työttömyyden pitkittymistä ja työkyvyttömyyttä.

Pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan osatyökykyisille suunnattu Työkykyohjelma, jolla helpotetaan heidän työllistymistään. Osana ohjelmaa käynnistetään kokeiluhankkeita vaikuttavien palveluiden ja toimintamallien käyttöön ottamiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 16.4.2020 haettavana olevasta valtionavustuksesta. Haku oli kohdistettu kunnille ja kuntayhtymille, joita ne voisivat valmistella ja ottaa käyttöön työkyvyn tuen ja tuetun työllistymisen menetelmiä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Valtionavustuksella tuetaan kahta toimenpidekokonaisuutta: 1) työkyvyn tuki osaksi tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusta ja 2) tuetun työllistymisen menetelmät.

Sosiaali- ja terveysministeriö on saanut valtionavustusten arvioinnin tueksi THL:n ja TTL:n arviointijoiden yhteisen lausunnon kustakin hakemuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy THL:n ja TTL:n Vaasan kaupungin hakemuksesta tehtyyn arviointiin.

Hanke edistää lähtökohdiltaan Työkykyohjelman tavoitteita ja on toteuttamiskelpoinen. Toimenpidekokonaisuudessa 1 tehdään yhteistyötä mm. RISE:n kanssa. Hankkeessa luodaan alueelle asiakaslähtöiset palveluohjauksen ja perhekeskuksen toimintamallit ja -prosessit (ml. työkyvyn tuen ja palvelutarpeen tunnistus ja arviointi, terveystarkastukset).

Toimenpidekokonaisuuden 2 osana tehdään laatukriteereihin perustuvan tuetun työllistymisen työhönvalmennuksen pilotointi alueella. Yksilöllisten palvelujen kehittäminen tuetun työllistymisen osalta on tärkeässä roolissa. Hakemuksessa kuvataan yksilöllisten palvelupolkujen ja palvelujen saanti (oma nimetty työhönvalmentaja). Ammattilaisten osaamista ja tilimiyöskentelyn vahvistaminen on kuvattu hakemuksessa. Myös työllistymistä tukeva sosiaalihuollon palvelupolun kehittäminen on kuvattu. Hanke sitoutuu laatukriteereihin perustuvaan tuetun työllistymisen työhönvalmennuksen pilotoimiseen.

Hankkeen budjetti on iso suhteessa alueen väestön ja työttömien määrään. Budjetista yli puolet käytetään ulkopuolisiin palveluihin mikä tuo haasteita toimintojen juurruttamiselle. Ammattilaisten osaamisen kehittämistä ja yhteyttä hyte-toimintaan ei kuvata selkeästi. Yhteys Vaasan sairaanhoitopiiriin ja tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaan tulee huomioida toteutuksessa.

Hankkeessa toteutuvat kaikki valtionavustusten myöntämisedellytykset.

Hakemus täyttää Työkykyohjelman valtionavustushankkeille asetetut arviointikriteerit.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 (13/2020) ja valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Tarvittavat lisäselvitykset

Hankkeen hakemusta selkeytettiin lisäselvityksellä, jossa hakija antoi tarkemmat tiedot ostopalveluista. Lisäksi pyydettiin kuvausta, miten kilpailutus ja hankintalain noudattaminen on huomioitu.

Mikäli myönnetyn avustuksen määrä poikkeaa haetun avustuksen määrästä, hankehallinnoijan on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriöön hankkeen päivitetty talousarvio. Mikäli talousarvion muutokset vaikuttavat merkittävästi hankesuunnitelman toteutumiseen, tulee toimittaa myös päivitetty hankesuunnitelma. Päivitetty talousarvio ja hankesuunnitelma on toimitettava 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon (kirjaamo@stm.fi).

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksolta 1.1.–30.6. ja 1.7.–31.12. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä.

Tästä poiketen hankkeen viimeinen maksatushakemus toimitetaan viimeistään 30.4.2023. Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteenä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tuloslaskelma
- talouden toteuma -lomake
- henkilöstökuluseelvitys eli yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Maksatushakemukseen tulee liittää myös arvio toteutuneiden kokonaiskustannusten jakautumisesta toimenpidekokonaisuuksien 1 ja 2 välillä ja lisäksi eritellä henkilöstökulujen jakautuminen toimenpiteisiin.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi toimitetaan erikseen. Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytetyt kustannuserät ei ole hyväksytyt sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hankkeen hallinnointikustannukset;

- 2) hankkeen henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;
- 7) muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset kuten Työkykyohjelman organisoimaa ammattilaisten osaamisen vahvistamiseen liittyvät kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnettyt muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäviksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut hankkeelle. Hanketoimijoiden tulee osoittaa luotettavasti työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistuminen välittömästi avustettavaan toimintaan.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttävistä kustannuksista siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyselyn organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan paikkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kolimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen mahdollisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttävistä kustannuksista. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustuksella toteutettavat irtaimen omaisuuden hankinnat tulee toteuttaa viimeistään avustuksen käyttöajan puolivälissä. Myöhemmin tehdyt hankinnat katsotaan hyväksyttäväksi

kustannuksiksi vain, mikäli ne ovat välttämättömiä ja mikäli sosiaali- ja terveysministeriö on etukäteen ilmoittanut hyväksyvänsä ne. Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään ilman eri selvitystä hankkeen työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. 31.12.2022 jälkeen syntyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan raportin kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset)
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintarahaa tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- työnhajauskustannukset ja koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta.

Avustuksen käyttöä koskeva sopimus

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankintalain mukainen kilpalluttaminen

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoleudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Pienhankinnat

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla.

Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + aiv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarant- tai palveluntoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta joudutaan esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita valitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydettyä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarant itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarant todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

Avustuksen saajan tulee toiminnassaan edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä noudattaa tasa-arvolaisissa (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädettyjä työnantajavelvoitteita.

Työajaneurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seuranta.

Työajaneuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajaneurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Työajaneurantatiedot on esitettävä pyydettyä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seuranta.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoisiin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muut ehdot

Hankkeen toteuttajan tulee varmistaa, että työkyvyn tuen palvelut ja osaaminen juurtuvat osaksi palvelujärjestelmää ja palveluita hankkeen päättymisen jälkeen.

Lisäksi jos hanke toteuttaa toimenpidekokonaisuutta 2 (tuetun työllistymisen menetelmät) hankkeiden tulee toteuttaa tuetun työllistymisen työhönvalmennusta laatukriteereiden mukaisesti (ks. Työkykyohjelman 2020–2022, ohjelma ja hakuopas, liitteet s. 45–47).

Yhteistyö Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Työterveyslaitoksen kanssa

Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että hankkeen toteuttajat osallistuvat kehittämis-, tutkimus- ja arviointityöhön Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Työterveyslaitoksen kanssa heidän myöhemmin osoittamallaan tavalla. Hankkeen toteuttajien tulee sitoutua THL:n koordinoimina muun muassa tarkentamaan hankkeen lähtötilannetta, tavoitteita ja tuloksia, määrittämään hyötytavoitteet hankkeelle sekä toimittamaan THL:lle sen arvioinnissa tarvitsemat tiedot. Hanketoimijoiden tulee osallistua haastatteluihin ja kyselyihin sekä kerätä aineistoa myöhemmin sovitulla menetelmällä mm. yhtenäistä aiku-, väli- ja lopputilanteen kartoitusta, asiakkaiden ohjauksen, prosessin ja palvelupolkujen seurantaan varten sekä huolehtia asiakassuostumuksista (seuranta- ja rekisteridata).

Hankkeen tulee nimetä henkilö, joka vastaa arviointiin liittyvien tehtävien koordinoinnista THL:n ja TTL:n sekä hankkeen välillä. Kyseinen henkilö auttaa THL:ta ja TTL:ta tavoittamaan hankkeessa mukana olevia asiakkaita, työnantajia ja muita mahdollisia toimijoita arvioinnin haastatteluja/kyselyjä varten.

Hankkeen tulee tehdä itsearviointia hankkeen etenemisestä myöhemmin sovittavalla tavalla.

Hankkeen aikana ja hankkeen päätyttyä tehtävästä hankkeen arvioinnista sekä näitä koskevista asiakirjoista on pyydettäessä annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle, Lounais-Suomen aluehallintovirastolle, Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle ja Työterveyslaitokselle.

Hankkeelta edellytetään rekisteröitymistä Innokylä-verkkopalveluun. Hankkeen kehittämistyön tavoitteena olevien toimintamallien ja ratkaisujen perustiedot sekä kehittämistyön aikana tavoiteltavat muutokset ja hankkeen tuloksena syntyneet toimintamallit tulee kirjata Innokylään.

Osaamisen vahvistaminen

Hankkeessa toimivilla ammattilaisilla tulee olla mahdollisuus osallistua Työkykyohjelman järjestämään koulutukseen.

Ohjausryhmä

Hankehallinnoijan on asetettava hankkeelle ohjausryhmä, jossa tulee olla kattava edustus monialaiseen palvelukokonaisuuteen kuuluvista tahoista kuten sosiaali- ja terveydenhuollosta, työllisyyspalveluista, Kelasta ja alueella toimivista kolmannen sektorin toimijoista. Ohjausryhmä voi olla yhteinen maakunnan muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilö/valvoja tulee kutsua hankkeen ohjausryhmän kokouksiin ja ohjausryhmän pöytäkirjat tulee toimittaa hänelle tiedoksi.

Tekijänoikeudet

Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitonsa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia olkeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Hankeraportointi

Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi). Sosiaali- ja terveysministeriö tulee ohjeistamaan hankeraportoinnista vielä hankkeen edetessä. Hankkeen loppuraportista sosiaali- ja terveysministeriö ohjeistaa myöhemmin.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa voi ja tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-krisisin jälkihoito). Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- yli 200 000 euroa avustusta käyttäneiden hankkeiden osalta auktorisoidun tilintarkastajan raportti siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä. Hankkeen loppuraportoinnista ministeriö ohjeistaa myöhemmin.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon osoitteella Lounais-Suomen aluehallintovirasto, PL 22, 20801 Turku.

Valtionapuviranomaisen valvonta-oikeus

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän

tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittävälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisätynä kolmella prosenttyyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä toimivat erityisasiantuntijat Niina Kovanen p. +358 295 163 726, etunimi.sukunimi@stm.fi sekä Mikko Hytönen p. +358 295 163 084, etunimi.sukunimi@stm.fi. He antavat tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilönä toimii projektipäällikkö Jarno Karjalainen, etunimi.sukunimi@thl.fi, +358 295 247 181.

Hankehallinnoijan yhteyshenkilönä toimii kehittämisspäälikkö Tatu Karppinen, etunimi.sukunimi@vaasa.fi p. +358 401 495 223 sekä toimialajohtaja Jukka Kentala etunimi.sukunimi@vaasa.fi p. +358 407183 660.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilönä maksatusasioissa toimivat ylitarkastaja Jaana Jaakkola, etunimi.sukunimi@avi.fi, +358 295 018 070 ja ylitarkastaja Tuula Suvanto etunimi.sukunimi@espoo.fi, +358 295 018 055.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (686/2001)

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuonna 2020–2023 (13/2020).

Valtion talousarvio vuodelle 2020 (1546/2019 vp) ja siinä asetettu määräraha.

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Sosiaali- ja terveysministeri

Aino-Kaisa Pekonen

Erityisasiantuntija

Ritva Partinen

Lilteet   **Olkaisuvaatimusosoitus**

Jakelu   **Hankehallinnoija**

Tiedoksi   **Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen, STM**
Valtiosihteeri Salla Ruuth, STM
Erityisavustaja Hanna Hänninen, STM
Erityisavustaja Juho Orjala, STM
Erityisavustaja Jiri Sironen, STM
Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru, STM
Valtiosihteeri Eila Mäkipää, STM
Erityisavustaja Timo Lehtinen, STM
Erityisavustaja Laura Lindeberg, STM
Erityisavustaja Sampo Varjonen, STM
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
Työterveyslaitos
Ylitarkastaja Jaana Jaakkola, LSAVI
Ylitarkastaja Tuula Suvanto, LSAVI

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Viranomainen

Asianosainen, joka katsoo, että valtionavustuspäätöksen tekemisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua sosiaali- ja terveysministeriöltä. Oikaisuvaatimuskirjelmä osoitetaan sosiaali- ja terveysministeriölle ja se on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriön kirjaamoon. Oikaisuvaatimuksen käsittelystä ei peritä maksua.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa valtionavustuspäätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Siinä on ilmoitettava

- oikaisua vaativan nimi ja kotikunta
- valtionavustuspäätös, johon haetaan oikaisua, miltä kohdin valtionavustuspäätökseen haetaan oikaisua, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla oikaisua vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Oikaisua vaativan, tämän laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä

- valtionavustuspäätös, johon oikaisua haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu sosiaali- ja terveysministeriölle.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen perille

Sosiaali- ja terveysministeriölle osoitetun oikaisuvaatimuskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies osoitteeseen Ritarikatu 2B (Valtioneuvoston jakelukeskus) ma - pe klo 8.00-16.15. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse, sähköpostilla, telekopiona tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimuskirjelmä on jätettävä niin ajoissa että se ehtii perille oikaisuvaatimusaajan viimeisenä päivän ennen aukioloajan päättymistä.

Sosiaali- ja terveysministeriön
postiosoite
käyntiosoite (asiakirjoja jätettäessä)
sähköpostiosoite
puhelinvaihe
telekopio

PL 33, 00023 Valtioneuvosto
Ritarikatu 2B, 00170 Helsinki
kirjaamo@stm.fi
0295 16001
09 6980 709

Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä
Kirjaamo, X-7
Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa

STM; Muutettu päätös; Valtionavustuksen myöntäminen Työkykyohjelmaa toteuttavaan hankkeeseen

Tausta

Vaasan kaupungin Työkykyohjelmaa toteuttavaan hankkeeseen Osatyökykyisten työkyvyn tuki ja tuetun työllistymisen malli Vaasassa kohdistuen on tehty valtionavustuspäätös 19.10.2020 ja korjattu päätös 16.3.2021.

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt Vaasan kaupungille hankeavustuksena 19.10.2020 tehdyllä päätöksellä yhteensä 500 000 euroa valtionavustusta työkyvyn tukeen osaksi sosiaali- ja terveyskeskusta ja tuetun työllistymisen menetelmiin (toimenpidekokonaisuudet 1 ja 2). Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä on 22.10.2021 hakenut muutosta, jossa edellä mainittua valtionavustushanketta hallinnoi jatkossa Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä. Hankkeen toteutusalueena on jatkossakin Vaasan kaupunki.

Vaasan kaupunki on toimittanut 25.10.2021 muutoshakemuksen hankehallinnoijan muuttamiseksi ja 17.11.2021 suostumuksen avustuksen hankehallinnoijan siirtoon. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä on toimittanut 25.10.2021 suostumuksen avustuksen hankehallinnoijan siirtoon. Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä vastuu siirtyy Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle 1.1.2022 alkaen. Hankehallinnoijan muutos ei vaikuta hankesuunnitelman sisältöihin tai hankkeen toteuttamisalueeseen. Muutoshakemuksen yhteydessä on toimitettu päivitetty talousarvio.

Sosiaali- ja terveysministeriön ratkaisu

Sosiaali- ja terveysministeriö muuttaa 16.3.2021 annettua valtionavustuspäätöstä siten, että hankkeen hallinnointi siirretään 1.1.2022 alkaen Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle (Y-tunnus 0349388-3).

Avustusta saa käyttää hankehallinnoijan toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat").

Osatoteuttajat:

Vaasan kaupunki (y-tunnus 0209602-6)

Mikäli avustusta käyttää hankehallinnoijan lisäksi osatoteuttaja, hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajan velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloituksetta. Muut sopimuksen ehdot on määriteltävä päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionapupäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Muilta osin noudatetaan 16.3.2021 tehtyä päätöstä (VN/15076/2020).

Perustelut

Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle 1.1.2022 alkaen. Hankkeen toteuttamisen kannalta on tarkoituksenmukaista, että hankkeen hallinnointi siirretään toimijalle, joka vastaa alueen sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Tästä päätöksestä lisätietoja antaa tarvittaessa erityisasiantuntija Niina Kovanen, etunimi.sukunimi@gov.fi

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Osastopäällikkö Veli-Mikko Niemi

Hankepäällikkö Ritva Partinen

Liitteet	Oikaisuvaatimusosoitus Sopimus avustuksen siirrosta
Jakelu	Hankehallinnoija ja päätöksessä mainitut
Tiedoksi	YPA valtionavustukset STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat Terveiden ja hyvinvoinnin laitos Työterveyslaitos Jaana Jaakkola, LSAVI Anne Seppälä LSAVI Tuula Suvanto, LSAVI Tuire Raudaskoski LSAVI Marina Kinnunen, Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä Suvi Einola, Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä Jenny Björndal-Öhman, Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä Miia Äkkinen, Vaasan kaupunki Tatu Karppinen, Vaasan kaupunki

VN/15076/2020-STM-13

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Parlinen Ritva 912106899

2022-03-30

Nieml Veli-Mikko 91208486K

2022-03-30

Päätös

28.12.2021

VN/21915/2021
VN/21915/2021-STM-3

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
Johanna Pirinen
Yliopistonkatu 26 B
20100 Turku

Y-tunnus 0828255-9

Valtionavustuksen myöntäminen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille Lastenasiainalo/Barnahus-hankkeeseen

Hakemus

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä on hakenut 31.8.2021 saapuneella hakemuksella 842 925 euroa valtionavustusta Barnahus-hankkeeseen ajanjaksole 1.1.2022 – 31.12.2023. Hakijalta pyydetty lisäselvitystä 5.10.2021, johon vastaus saapunut 18.10.2021. Lisäselvityksellä saatiin tarkennuksia hankkeen monialaisuuden ja alueellisen kattavuuden huomioimisesta sekä hankkeessa suunnitelluista toimenpiteistä.

Barnahus-hankkeen tavoitteena on turvata lapsille moniammatillinen, lapsikeskeinen ja viiveetön väkivaltarikosten tutkintaprosessi sekä varmistaa lapselle ja perheelle riittävä tuki ja hoito. Kyseessä on monivuotinen hanke ja tarkoituksena on, että kehittämishankkeen päätyttyä toiminta on pysyvästi rakenteissa ja jatkuu ilman valtion lisärahoitusta.

Hakemuksen mukaan Turun yliopistollisen sairaalan eritysvastuualueella (Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiiri, TYKS-erva) hankkeessa toteutetaan Barnahus-hankkeen tavoitteiden mukaisia toimintoja, joiden tarkoituksena on kehittää lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan ehkäisyn, tunnistamisen, tutkimisen sekä uhrien hoidon koordinaatiota ja sisältöjä. Barnahus-hankkeen alueelliset tavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet työpaketeittaan ovat seuraavat: 1. väkivaltaa kokeneiden lasten ja nuorten tuen ja hoidon palveluihin ohjautuminen sekä palvelujen saatavuuden kehittäminen: a) väkivaltaa kokeneiden lasten ja nuorten psykososiaalisen tuen ja hoidon, sekä hoitoon ohjauksen koordinoinnin kehittäminen, b) seksuaaliväkivaltaa kokeneiden nuorten psykososiaalisen ensivaiheen tuen kehittäminen, 2. varhaisen monialaisen tutkijayhteistyön kehittäminen: LASTA-seula-mallin jatkokehittäminen ja levittäminen TYKS-erva-alueella, 3. lapsiystävälliset tilat ja kohtaaminen: Barnahus-satelliitti ja Barnahus-päivä -toiminta. Muuta kehittämistoimintaa kuvataan hakemuksessa olevan vanhempana Suomessa -ryhmien pilotointi Pohjanmaalla sekä lasten kaltoinkohtelutilanteiden arviointi lastensuojelussa – LATU-mallin kirjallisen kuvauksen laatiminen ja julkaiseminen.

Hankkeen taloudelliset kustannukset koostuvat suurelta osin henkilöstökuluista eli aluekoordinaattorin ja hanketyöntekijöiden palkkakustannuksista, koulutuskuluista sekä kokous- ja matkakuluista.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

295 163 415
358 295 163 415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle hankeavustuksena yhteensä 830 000 euroa valtionavustusta Lastenasiantalo/Barnahus-hankkeeseen seuraavasti:

- 60 000 euroa, joka tulee käytettäväksi 1.1.2022 alkaen,
- 340 000 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2022 talousarviossa ja
- 430 000 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2023 talousarviossa.

Ministeriö ilmoittaa erikseen vuosien 2022 ja 2023 talousarvioiden vahvistamisen jälkeen ehdollisen avustuksen tulosta käytettäväksi.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.1.2022 – 31.12.2023 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehtoissa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2024-30.4.2024.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä päätöksessä mainitut osatoteuttajat saavat käyttää avustusta kuitenkin ainoastaan aikavälillä 1.1.2022 - 31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. 1.1.2023 alkaen syntyviin kustannuksiin avustusta ovat oikeutettuja käyttämään Varsinais-Suomen hyvinvointialue (3221065-1), Satakunnan hyvinvointialue (3221304-3) ja Pohjanmaan hyvinvointialue (3221324-6) edellyttäen, että avustus siirretään valtionapuviranomaisen päätöksellä avustuksen saajan hakemuksesta ja hyvinvointialueiden suostumuksella Varsinais-Suomen hyvinvointialueen, Satakunnan hyvinvointialueen ja Pohjanmaan hyvinvointialueen käytettäväksi.

Avustuksella voidaan kattaa hankkeesta aiheutuneet kustannukset täysimääräisesti.

Avustusta saa käyttää avustuksen saajan (hankehallinnoija) toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat").

Osatoteuttaja

Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (0349388-3)

Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (0825915-6)

Kaarinan kaupunki (0133226-9)

Avustus maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.60.31 ja kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti.

Perustelut

Vuonna 2019 käynnistynyttä Barnahus-hanketta edistetään vuosina 2022-2023 alueellisilla kehittämishankkeilla yliopistosairaaloiden erityisvastuualueilla, joilla on lakisääteinen velvoite lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten ja fyysisen väkivallan tutkimiseen. Yliopistollisissa sairaanhoitopiireissä avustuksen mukaista toimintaa toteutetaan lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisissa tai oikeuspsykologisissa yksiköissä. Avustuksen tarkoituksena on kattaa kustannuksia, jotka kertyvät lapsiin ja nuoriin kohdistuvan väkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen, tutkimiseen sekä uhrien hoidon koordinaatiosta ja sisällön kehittämisestä.

Vuosille 2022-2023 laaditun julkisen talouden suunnitelmassa mallin käyttöönoton tukemiseksi on varattu 2,8 miljoonaa euroa / vuosi. Näistä määrärahoista osa käytetään valtionavustusten myöntämiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 31.5.2021 haettavana olevasta valtionavustuksesta. Haku oli kohdistettu yliopistollisille sairaanhoitopiireille. Määrärahat myönnetään valtion talousarvion momentilta 33.60.31 Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v). Määrärahalla on tarkoitus levittää LASTA-hankkeessa kehitetty lastenasiantalomalli valtakunnallisesti. Lastenasiantalossa selvitetään moniammatillisesti seksuaalirikoksen uhriksi epäillyn lapsen ja nuoren asia lapsiystävällisessä ympäristössä ja huolehditaan yhteistyössä lapselle turvallinen kasvu- ja kehitys. Kehittämisessä hyödynnetään Seri-

tukikeskuksissa jo käytössä olevia toimintamalleja sekä yliopistosairaaloiden lasten oikeuspsykiatrisissa yksiköissä kehitettyä yhteistyömalleja ja muita toimintakäytäntöjä.

Hakemus on arvioitu sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen yhteistyönä.

Hakemuksesta käy ilmi, että alueellinen hanke noudattaa hakuilmoituksessa olleita ja valtakunnallisen hankkeen luomia puitteita ja suuntaviivoja. Hakemus on hyvä sekä laadukas ja hankkeessa suunnitellut toimenpiteet on kuvattu hakemuksessa uskottavasti. Alueellisen hankkeen seurantasuunnitelma on kuvattu luotettavasti. Avustettavan toiminnan rahoitus on tasapainossa suhteessa alueen alle 18-vuotiaaseen väestöpohjaan.

Valtionavustuksen kohteena olevalle toiminnalle ja sen rahoitukselle on selkeä yhteiskunnallinen tarve ja hakemuksessa esitetyt suunnitelmat avustuksen käytöstä ovat yhteiskunnallisesti hyväksyttävissä. Valtionavustuksen myöntäminen on perusteltua, koska kyseessä on valtakunnallisesti yhtenäisten toimintamallien luominen sekä juurruttaminen ja siten prosessien nopeuttaminen ja riittävän tuen ja hoidon takaaminen lapsille ja perheille. Avustus myönnetään hakuilmoituksen mukaisesti täysimääräisenä. Toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja tuloksellisuus huomioiden on perusteltua ja välttämätöntä, että kustannukset korvataan niiden täyteen määrään asti avustettavan toiminnan toteuttamiseksi. Tavoitteena on, että kehittämishankkeen päättyessä vuoden 2023 jälkeen toiminta on pysyvä osa toimintaa ja jatkuu ilman valtion lisärahoitusta. Valtionavustuksen myöntämistä voidaan pitää tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan toiminnan laatu ja laajuus huomioiden.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella hankehallinnoijalla ja osatoteuttajilla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista. Näiden toimijoiden ei ole perusteltua jatkaa hanketoimia enää vuonna 2023, vaan avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueiden käyttöön. Avustuksen siirtäminen hyvinvointialueiden käyttöön edellyttää hyvinvointialueiden suostumusta. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun kunkin asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Tarvittavat lisäselvitykset

Hankehallinnoijan on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriöön hankkeen päivitetty talousarvio. Mikäli talousarvion muutokset vaikuttavat merkittävästi hankesuunnitelman toteutumiseen, tulee toimittaa myös päivitetty hankesuunnitelma. Päivitetty talousarvio ja hankesuunnitelma on toimitettava STM:n kirjaamoon tämän päätöksen asianumerolla (VN/21915/2021) 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Valtionavustuksen maksamiseen voi hakea myös ennakkoa. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksoilta 1.1. – 30.6. ja 1.7. – 31.12. Maksatus tapahtuu sosiaali- ja terveysministeriössä. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriöön kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä tämän päätöksen asianumerolla.

Tästä poiketen raportointijakson maksatushakemus toimitetaan viimeistään 30.6.2024.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteenä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tuloslaskelma

- talouden toteuma -lomake
- henkilöstökuluselitys eli yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi löytyvät osoitteesta https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet.

Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hankkeen hallinnointikustannukset;
- 2) hankkeen henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;
- 7) muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnettyt muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut hankkeelle. Hanketoimijoiden tulee osoittaa luotettavasti työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistuminen välittömästi avustettavaan toimintaan.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttävistä kustannuksista siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen mahdollisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksymisen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustuksella toteutettavat irtaimen omaisuuden hankinnat tulee toteuttaa viimeistään avustuksen käyttöajan puolivälissä. Myöhemmin tehdyt hankinnat katsotaan hyväksyttäviksi kustannuksiksi vain, mikäli ne ovat välttämättömiä ja mikäli sosiaali- ja terveysministeriö on etukäteen ilmoittanut hyväksyvänsä ne. Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään ilman eri selvitystä hankkeen työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Muut kustannukset*Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut*

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. 31.12.2023 jälkeen syntyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan lausunnon kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- oikeuspsykologisen tai –psykiatrisen yksikön tavanomaisen toiminnan kustannukset
- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pols lukien lomapaikkavaraus). Laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa (esim. avustuksen saajan omistamasta tilasta ei voi jyvittää laskennallista vuokraa hankkeen kuluiksi).
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset

- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta aiheutuvat työnohjauskustannukset ja koulutuskustannukset.

Avustuksen käyttöä koskeva sopimus

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloitusetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriöön viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionapupäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankintalain mukainen kilpailuttaminen

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Pienhankinnat

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + alv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta tehdään esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita valitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydettyä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Velvollisuus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta

Avustuksen saajan tulee toiminnassaan edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä noudattaa tasa-arvolaisia (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädettyjä työnantajavelvoitteita.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Sekä työntekijä että esimies allekirjoittavat (kuittaavat) työaikaseurannan. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettyä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seurantaa.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoiisiin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muut ehdot

Hankkeen toiminnassa tulee huomioida, että se kattaa koko eritysvastuualueen. Toiminnassa tulee kiinnittää huomiota koko erityisvastuualueetta koskevaan viestintään myös niiltä osin, kun alueelliset toimijat eivät ole mukana hankkeen pilotoinnissa. Hankkeen toiminnassa tulee huomioida, että Barnahus-toimintamallit on tarkoitus saada levitettyä valtakunnallisesti.

Hankkeen toiminnassa tulee huomioida, valtakunnalliset, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyvät kehittämistoimet ja linjaukset, ja kytkeä hankkeen toiminta tarkoituksenmukaisella tavalla alueen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen hankkeiden kanssa.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitonsa kirjanpitolaissa säädettyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädettyllä tavalla.

Hankeraportointi

Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi). Sosiaali- ja terveysministeriö ja Terveys- ja Hyvinvoinnin laitos ohjeistavat hankeraportoinnista erikseen. Sosiaali- ja terveysministeriö voi ohjeistaa hankeraportoinnista vielä hankkeen edetessä.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa voi ja tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-kriisin jälkioito). Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- yli 200 000 euroa avustusta käyttäneiden hankkeiden osalta lisäksi auktorisoidun tilintarkastajan lausunto siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Hankehallinnoija valitsee tilintarkastajan, joka laatii yhteisen lausunnon kaikkien hanketoimijoiden osalta.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan tämän päätöksen asianumerolla VN/21915/2021 sosiaali- ja terveysministeriöön osoitteella kirjaamo.stm@gov.fi.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksesta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos voi avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittävälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä toimii Marjo Malja, etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. +358 295 163 581

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilönä toimii Rika Rajala, etunimi.sukunimi(at)thl.fi, puh. +358 295 247 408

Hankehallintoajan yhteyshenkilönä toimii Johanna Pirinen, etunimi.sukunimi(at)tyks.fi, puh. 050 568 0160

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilö on Alisa Junkala, etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. +358 295 163 216. Hän antaa tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Maksatukseen liittyvissä kysymyksissä sosiaali- ja terveysministeriöön voi ottaa yhteyttä sähköpostitse nelikontalousasiat.stm(at)gov.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Valtion talousarvio vuodelle 2021 (1113/2020) ja siinä asetettu määräraha

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Sosiaali- ja terveysministeri

Hanna Sarkkinen

Sosiaalineuvos

Marjo Malja

Liitteet Oikaisuvaatimusosoitus
Sopimus avustuksen siirrosta

Jakelu Hakija

Tiedoksi Sosiaali- ja terveysministeriö
- YPA valtionavustukset
- STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat
- Pirjo Lillsunde
- Ritva Halila

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Taina Laajasalo
- Rika Rajala

Päätös

11.12.2020

 VN/24288/2020
 VN/24288/2020-STM-2

 Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
 Keskussairaalan tie 19
 40620 Jyväskylä

**Valtionavustuksen myöntäminen Keski-Suomen sairaanhoitopiirille Vastuullinen työkyvyn tuki -
hankkeeseen (TYÖOTE)**
Hakemus

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on hakenut 20.11.2020 päivätyllä hakemuksella 5 000 000 euroa valtionavustusta Vastuullinen työkyvyn tuki -hankkeeseen (TYÖOTE) ajanjaksolle 1.9.2020-30.9.2023. Hakijalle on lähetetty lisäselvityspyyntö 26.11.2020, johon vastaus on saapunut 2.12.2020.

Hakemuksen mukaan valtionavustettavan hankkeen tavoitteena on saada koko maassa käyttöön Keski-Suomen OTE-kärkihankkeessa luotu ns. Keski-Suomen malli (TYÖOTE), jossa sairauden hoito ja kuntoutusprosessi optimoidaan työkyvyttömyyden ja sairauspoissaolojen tarpeettoman pitkittymisen ehkäisemiseksi.

Keski-Suomen toimintamallissa on luotu geneerinen toimintamalli sille, kuinka erikoissairaanhoidon jälkeen osatyökykyiset työssä olevat voidaan työterveyshuollon tukemina (case manager -toiminnalla) entistä nopeammin kuntouttaa työkykyisinä töihin ja työttömät työkykyisinä työnhakijoiksi. Hankkeessa integroidaan toiminnallisesti perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoidon, kuntoutus, sosiaalivakuutus, työpaikat ja työterveyshuolto. Päämääränä on oikea aikainen ja tarpeenmukainen työhönpaluusuunnitelman mukainen toiminta ja nopea työkykyisenä työhön paluu.

Toimintamalli on tarkoitus levittää ja juurruttaa osaksi normaalia toimintakäytäntöä valtakunnallisesti. Toimintamalli juurrutetaan kaikkiin sairaanhoitopiireihin, jotka toimivat hankkeessa aktiivisesti omalla suunnittelu- ja työpanoksellaan. Hanke on yhteishanke, jota johtaa ja hallinnoi Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. Hankkeen valtakunnallisesta juurruttamisesta vastaa osatoteuttajana Työterveyslaitos. Itä-Suomen yliopisto vastaa osatoteuttajana kansallisen tason ennakoarvioinnin ja vaikuttavuusseurannan toteuttamisesta.

Hakemuksen mukaan ensimmäiseen vaiheeseen 2020-2021 ovat sairaanhoitopiireistä ilmoittautumassa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS), Etelä-Karjalan sairaanhoitopiiri (EKSOTE), Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiiri (Siun Sote), Vaasan sairaanhoitopiiri, Etelä-Savon sairaanhoitopiiri (ESSOTE), Päijät-Hämeen sairaanhoitopiiri, Lapin sairaanhoitopiiri ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiri. Suunnitelman mukaan 2021-2022 rekrytoidaan seitsemän sairaanhoitopiiriä lisää ja 2022-2023 loput neljä sairaanhoitopiiriä.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Keski-Suomen sairaanhoitopiirille 5 000 000 euroa valtionavustusta Vastuullinen työkyvyn tuki -hankkeeseen (TYÖOTE).

Avustus on käytettävissä valtionavusteiseen toimintaa aikavälillä 1.9.2020-30.9.2023. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdossa tarkemmin määritelyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin 31.10.2023 saakka. Hankkeen viimeinen maksatushakemus toimitetaan viimeistään 31.10.2023. Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot ja

 Postiosoite
 Postadress
 Postal Address
 Sosiaali- ja terveysministeriö

 Käyntiosoite
 Besöksadress
 Office

 Puhelin
 Telefon
 Telephone

 Faksi
 Fax
 Fax

 s-posti, internet
 e-post, internet
 e-mail, internet

 PL 33
 00023 Valtioneuvosto

 Meritullinkatu 8
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

 02951 63415
 +358 2951 63415

 kirjaamo@stm.fi
 stm.fi

loppuraportointi on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Avustuksella voidaan kattaa enintään kahdeksankymmentä prosenttia (80 %) toiminnan valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Avustusta saa käyttää avustuksen saajan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin (hankehallinnoija) toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat"). Hankkeessa mukana olevat sairaanhoitopiirit osallistuvat työpanoksellaan eikä rahoitusta käytetä niiden kustannuksiin.

Osatoteuttaja

Työterveyslaitos

Itä-Suomen yliopisto

Manner-Suomen sairaanhoitopiirit,
joiden kanssa tehdään sopimus
avustuksen käytöstä

Avustus maksetaan valtion talousarviomomentilta 33.60.39 (05) ja kohdennetaan myöntöpäätöspäätöserusteisesti. Avustuksen projektinumero on 5500M-TYOKYKY.001.

Perustelut

Valtion vuoden 2020 talousarvion momentille 33.60.39 Palvelurakenteen kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)" on varattu yhteensä 97 000 000 euroa, josta 5 000 000 euroa on varattu Vastuullinen työkyvyn tuki –hankkeen eli ns. Keski-Suomen mallin laajentamiseen valtakunnalliseksi. Keski-Suomen OTE-kärkihankkeessa on luotu yhteistyöllä saumaton hoitoketju ja kuntoutuspolku työikäisille. Hankkeella pyritään työllisyyden parantamiseen panostamalla työssäkäyvän väestön työkyvyn tukemiseen ja sairauspoissaolojen pitkittymisen ehkäisemiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti Keski-Suomen sairaanhoitopiirille 9.11.2020 haettavana olevasta valtionavustuksesta.

Hankkeessa suunnitellut toimenpiteet on kuvattu hakemuksessa uskottavasti. Valtionavustuksen kohteena olevalle toiminnalle ja sen rahoitukselle on selkeä yhteiskunnallinen tarve ja avustuksen käytön suunnitelmat ovat yhteiskunnallisesti hyväksyttävissä. Valtionavustuksen myöntäminen on perusteltua, koska kyseessä on valtakunnallisesti yhtenäisten toimintamallien luominen erikoissairaanhoidossa tai terveyskeskuksessa hoidetun potilaan tukemisesta ja kuntouttamisesta takaisin työkykyiseksi, ja tarpeettomien sairauspoissaolon pitkittymisen ehkäisemiseksi.

Keski-Suomen mallin toimeenpanoon ei tarvita säädösmuutoksia, rahoitusjärjestelmän muutoksia eikä toiminnallista lisärahoitusta. Toimintamallissa rakennetaan jo olemassa olevien toimijoiden välille mahdollisimman saumaton potilaskohtainen ja jokaista potilasta palveleva hoito- ja kuntoutusketju. Keski-Suomen malli on geneerinen ja se sopii erilaisiin sote-skenaarioiden mukaisiin järjestelmiin riippumatta alueesta tai paikallisesta palvelurakenteesta. Malli on sovittavissa uuteen sote-järjestelmään. Kun toimintamalli on kaikissa maakunnissa käytössä, se ei aiheuta lisäkustannuksia julkiselle terveydenhuollolle.

Valtionavustuksen myöntämistä voidaan pitää tarpeellisenä valtionavustuksen kohteena olevan toiminnan laatu ja laajuus huomioiden.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) ja valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Valtionavustuksen maksamiseen voi hakea myös ennakkoa. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksoilta 1.1. – 30.6. ja 1.7. – 31.12. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä.

Tästä poiketen hankkeen viimeinen maksatushakemus toimitetaan viimeistään 31.10.2023. Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot ja loppuraportointi on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteenä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tuloslaskelma
- talouden toteuma -lomake
- henkilöstökuluselvitys eli yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi toimitetaan erikseen.

Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hankkeen hallinnointikustannukset;
- 2) hankkeen henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;
- 7) muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut

hankkeelle. Hanketoimijoiden tulee osoittaa luotettavasti työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistuminen välittömästi avustettavaan toimintaan.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhde-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttävissä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhde-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen mahdollisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksymisen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttävissä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustuksella toteutettavat irtaimen omaisuuden hankinnat tulee toteuttaa viimeistään avustuksen käyttöajan puolivälissä. Myöhemmin tehdyt hankinnat katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi vain, mikäli ne ovat välttämättömiä ja mikäli sosiaali- ja terveysministeriö on etukäteen ilmoittanut hyväksyvänsä ne. Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään ilman eri selvitystä hankkeen työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttävissä kustannuksia. Ajalla 1.10.-31.10.2023 syntyvät kustannukset ovat hyväksyttävissä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan raportin kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset). Laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa (esim. avustuksen saajan omistamasta tilasta ei voi jyvittää laskennallista vuokraa hankkeen kuluiksi).
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta aiheutuvat työnhajauskustannukset ja koulutuskustannukset.

Avustuksen käyttöä koskeva sopimus

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan raportin laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloituksetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen mallipohjassa.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankintalain mukainen kilpailuttaminen

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Pienhankinnat

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + alv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantekijältä tai palveluntuottajalta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta joudutaan esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita valitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydettyä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarat itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarat todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seuranta.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Sekä työntekijä että esimies allekirjoittavat (kuittaavat) työajanseurannan. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettyä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seuranta.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoihin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muut ehdot

Hankkeen tulee tehdä yhteistyötä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelman ja sen alueellisten hankkeiden kanssa ja muiden aihealueen kansallisten ja alueellisten hankkeiden kanssa (esim. Työkykyohjelma).

Hankkeelle tulee perustaa ohjausryhmä, johon kutsutaan keskeisten sidosryhmien edustajat.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitoa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Hankeraportointi

Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi). Sosiaali- ja terveysministeriö ohjeistaa hankeraportoinnista päätöksen jälkeen.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa voi ja tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-kriisin jälkihoito). Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen

edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- yli 200 000 euroa avustusta käyttäneiden hankkeiden osalta lisäksi auktorisoidun tilintarkastajan lausunto siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Hankehallinnoija valitsee tilintarkastajan, joka laatii yhteisen lausunnon kaikkien hanketoimijoiden osalta.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon osoitteella Lounais-Suomen aluehallintovirasto, PL 22, 20801 Turku.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittävälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilö on johtaja, lääkintöneuvos Taina Mäntyranta (p. 0295163692, s-posti etunimi.sukunimi@stm.fi). Hän antaa tarvittaessa myös tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilönä maksatusasioissa toimivat Jaana Jaakkola, puh. 0295 018 070, etunimi.sukunimi@avi.fi ja Tuula Suvanto, puh. 02950 18 055, etunimi.sukunimi@avi.fi .

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuonna 2020 – 2023 (13/2020).

Valtion talousarvio vuodelle 2020 (1546/2019 vp) ja siinä asetettu määräraha

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Perhe- ja peruspalveluministeri

Krista Kiuru

Johtaja

Taina Mäntyranta

Lilteet Oikaisuvaatimusosoitus
Sopimus avustuksen siirrosta

Jakelu Hakija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi Kalle Tervo, STM
Riitta Aejmelaesus, VM
Satu Seikkula, STM
Tuija Ylinen-Puputti, STM
Pirjo Suuronen, STM
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto LSAVI
HAL/TAR

25.10.2021

VN/18254/2021

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

PL 52

20521 Turku

0828255-9

Valtionavustuksen myöntäminen Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen -ohjelmaan

Hakemus

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on hakenut 7.7.2021 saapuneella hakemuksella 1 000 000 euroa valtionavustusta Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen -ohjelmaan. Hakijalta pyydettiin 9.8.2021 lisäselvitystä liittyen hankesuunnitelman talousarvioon, johon vastaus on saapunut 9.8.2021 ja edelleen täydennys 10.8.2021.

Hakemuksessa ja sitä tukevassa hankesuunnitelmassa hakija kuvaa STM:n suosituksen (2019:68) mukaista palliatiivisen hoidon kehittämissuunnitelmaa alueellaan. TYKS erityisvastuualueen hankkeen tavoitteena on varmistaa ihmisarvoa kunnioittavan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon oikea-aikainen, tarvelähtöinen ja yhdenvertainen toteutuminen TYKS erityisvastuualueella. Tavoitteet noudattavat sosiaali- terveysministeriön palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämissuosituksessa (STM 2019:68) esitettyjä kriteereitä ja TYKS erityisvastuualueelle asetettuja kehittämistarpeita. Hankkeen kohderyhmänä ovat palliatiivista hoitoa tarvitsevat potilaat ja heidän läheisensä sekä palliatiivisen hoidon osaamista, resursseja ja konsultaattotukea tarvitsevat terveydenhuollon ja sosiaalitoimen ammattilaiset. Hankkeen yksilöidyt tavoitteet valtionavustuskokonaisuuden päätavoitteiden mukaisesti ovat: 1. kotisairaaloiminnan kehittäminen kunnissa; 2. palliatiivisen hoidon keskusten perustaminen ja vahvistaminen sairaanhoitopiireissä; 3. asumispalvelujen ja kotihoidon sekä muun perustason henkilökunnan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittäminen toisaalta valtakunnallisesti yliopistosairaanhoitopiirien yhteistyönä (HUS koordinoi) ja erikseen TYKS erityisvastuualueella (erva) palliatiivisen hoidon erityisosaajien toimesta; 4. lasten ja nuorten palliatiivisen hoidon kehittäminen erwa-alueiden yhteistyönä; 5. digitaalisten palvelujen kehittäminen kotisairaalassa ja palliatiivisen hoidon vastaanotoilla valtakunnallisena yhteistyönä ja Digi Finland - hankkeen kanssa tehtävällä yhteistyöllä tavoitteena luoda valtakunnallisesti toimivat digitaaliset ratkaisut potilaiden ja ammattilaisten väliseen vuorovaikutukseen ja tiedon välittämiseen palliatiivisessa hoidossa (HUS koordinoi) siten, että näitä kehitetään ja jalkautetaan TYKS erityisvastuualueella.

Hankkeen tuloksina kaikissa sairaanhoitopiireissä toimivat palliatiivinen kotisairaala, kotisairaalaverkosto ja kotiin tuotettavien palliatiivisten palveluiden malli, jossa on huomioitu myös kotihoidon ja asumispalveluyksiköiden tukeminen, kaikissa sairaanhoitopiireissä toimii palliatiivinen keskus, TYKS:ssa toimii lasten palliatiivisen hoidon työryhmä, ja koko TYKS erityisvastuualueella lasten palliatiivisen hoidon palveluketju on toimiva. Erityisvastuualueen terveydenhuollon ja sosiaalitoimen ammattilaisten osaaminen palliatiivisen hoidon osalta on vahvistunut ja alueella toimii systemaattinen palliatiivisen hoidon täydennyskoulutus. Digitaaliset välineet ovat aktiivisessa käytössä potilaiden ja ammattilaisten välillä sekä ammattilaisten kesken.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille (jäljempänä hankehaliinnoija) hankeavustuksena yhteensä 1 000 000 euroa Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen -ohjelmaan seuraavasti:

- 642 800 euroa, joka tulee käytettäväksi, kun tämä päätös on allekirjoitettu,
- 357 200 euroa ehdollisena siten, että avustus on käytettävissä, mikäli eduskunta vahvistaa avustuksen perusteena olevan määrärahan esitetyn suuruisena valtion vuoden 2022 talousarviossa.

Ministeriö ilmoittaa erikseen vuoden 2022 talousarvion vahvistamisen jälkeen ehdollisen avustuksen tulosta käytettäväksi.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.11.2021 – 31.12.2023 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdoissa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2024-30.4.2024. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymä sekä päätöksessä mainitut osatoteuttajat saavat käyttää avustusta kuitenkin ainoastaan aikavälillä 1.11.2021-31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. 1.1.2023 alkaen syntyviin kustannuksiin avustusta ovat oikeutettuja käyttämään vain Varsinais-Suomen hyvinvointialue sekä Satakunnan hyvinvointialue ja Pohjanmaan hyvinvointialue edellyttäen, että avustus siirretään valtionapuviranomaisen päätöksellä avustuksen saajan hakemuksesta ja hyvinvointialueiden suostumuksella hyvinvointialueiden käyttäväksi.

Valtionavustus myönnetään täysimääräisenä.

Avustusta saa käyttää avustuksen saajan (hankehallinnoija) toiminnan kustannuksiin sekä alla lueteltujen avustuksen käyttäjien (osatoteuttajat) toiminnan kustannuksiin (yhdessä "hanketoimijat").

Osatoteuttaja

Satakunnan sairaanhoitopiirin
kuntayhtymä (y-tunnus 0825915-6)

Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
(y-tunnus 0349388-3)

Avustuksesta 285 600 euroa maksetaan valtion talousarviomomentilta 4.20.33.03.63 ja 357 200 euroa talousarviomomentilta 33.03.63. ja avustukset kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti.

Avustuksen vuoden 2020 rahan projektinumero on 5500H-HPO.3038 ja vuoden 2021 5500H-APO.6004.

Perustelut

Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017) on tullut voimaan 1.1.2018. Asetuksen perusteella viiden yliopistollista sairaalaa ylläpitävän sairaanhoitopiirin on huolehdittava vaativan palliatiivisen ja saattohoidon tehtävistä ja niiden suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta alueellisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut suosituksen ja ohjelman palliatiivisen hoidon palvelujen tuottamisesta ja laadun parantamisesta vuonna 2019. Sen tarkoitus on yhtenäistää käytäntöjä ja mahdollistaa saattohoito ja palliatiivinen hoito niitä tarvitseville potilaille riippumatta asuinpaikasta ja hoitavasta tahosta. Suositus on luettavissa valtioneuvoston julkaisuarkistossa Valtossa (*Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:68*).

Valtion talousarvion momentille 33.03.63 Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3v) on varattu vuosille 2020 ja 2021 kummallekin 2 000 000 euroa saattohoidon ja palliatiivisen hoidon vahvistamiseen. Vuoden 2020 määrärahasta on käytettävissä valtionavustuksiin 1 600 178 euroa. Lisäksi julkisen talouden suunnitelmassa vuodelle 2022 on tarkoitukseen varattu määrärahaa yhteensä 2 000 000

euroa. Tästä kokonaisuudesta avustuksina on tarkoitus jakaa yhteensä noin 5,6 miljoonaa euroa edellyttäen, että eduskunta vahvistaa määrärahan myös vuodelle 2022.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoitti 31.5.2021 haettavana olevasta valtionavustuksesta Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen –ohjelmaan. Ohjelmaa toteutetaan alueellisilla kehittämishankkeilla vuosina 2021–2023. Valtionavustusta voivat hakea viittä yliopistollista sairaalaa ylläpitävät sairaanhoitopiirit. Erityisvastuualueen muut sairaanhoitopiirit ja kunnat voivat toimia hankkeessa osatoteuttajina.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti toteutetaan kehittämisohjelma, jolla turvataan suomalaisille ihmisarvoa kunnioittava saattohoito, palliatiivinen hoito ja kivun hoito. Visiona on, että Suomessa jokainen saa hoitoa, hoivaa ja huolenpitoa oikea-aikaisesti ja yhdenvertaisesti elämän loppuvaiheessa. Palliatiivinen hoito on ihmisoikeus, joka kuuluu yhdenvertaisesti kaikille.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut suositukset palliatiivisen hoidon ja saattohoidon järjestämisestä (*Suositus palliatiivisen hoidon palveluiden tuottamisesta ja laadun parantamisesta Suomessa STM 2019:68*). Suositus sisältää osaamis- ja laatuksiteerit sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän eri tasoille. Valtionavustus kohdistetaan tässä raportissa kuvattujen toimenpidesuosituksen toteuttamiseen käytännössä.

Valtionavustushakemuksen tuli kohdistua yhteen tai useampaan seuraavista toimenpidekokonaisuuksista:

- 1) Kotisairaaloiminnan kehittäminen kunnissa.
Valtionavustus on tarkoitettu parantamaan erityistason palliatiivisen hoidon saatavuutta niin, että alueilla käynnistetään palliatiivisen kotisairaalan palveluja. Kotisairaalapalvelut edistävät hoidon yhdenvertaista saatavuutta. Kun kotisairaalamaverkosto kattaa koko maakunnan, kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköt saavat tuen palliatiiviseen hoitoon ja saattohoitoon ja laadukas hoito on oikea-aikaisesti kaikkien asukkaiden saatavilla. Palliatiivisen hoidon saatavuutta parannetaan tuomalla palliatiivisen kotisairaalan palvelut kotiin ja asumispalveluyksiköihin kaikkien ulottuville sekä vahvistamalla yhteistyötä eri palveluntuottajien välillä. Kotisairaala tuo erityistason palliatiivisen hoidon ja saattohoidon palvelut tarvelähtöisesti sinne, missä potilas on.
- 2) Palliatiivisen hoidon keskusten perustaminen sairaanhoitopiireihin.
Keskukset tuottavat palliatiivisen hoidon vastaanottopalveluja ja konsultaatiotiimin palveluja sairaalan kaikkien erikoisalojen elämän loppuvaiheen potilaille. Keskukset koordinoivat palliatiivisen hoidon toimintaa ja huolehtivat siitä, että sairaanhoitopiirillä on palliatiivisen hoidon suunnitelma ja palveluketju. Avustuksella voidaan käynnistää päivystyksellisiä palliatiivisen hoidon palveluja.
- 3) Asumispalvelujen ja kotihoidon henkilökunnan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osaamisen kehittäminen.
Valtionavustuksen tavoitteena on parantaa asumispalveluissa ja kotihoidossa henkilökunnan osaamista oirehoidossa ja palliatiivisessa hoidossa tarvittavissa vuorovaikutustaidoissa.
- 4) Lasten ja nuorten palliatiivisen hoidon kehittäminen.
Valtionavustuksen tarkoituksena on kehittää lasten ja nuorten palliatiivista hoitoa. Lasten ja nuorten palliatiivinen hoito on aina erityistason hoitoa, josta yliopistosairaaloiden lastenklinikoilla on vastuu. Valtionavustuksen tarkoituksena on myös kehittää lasten ja nuorten kotisairaalapalveluja yhdessä aikuispuolen toimijoiden kanssa ja ottaa huomioon koko perhe vielä lapsen kuolemankin jälkeen.
- 5) Digitaalisten palvelujen kehittäminen kotisairaalassa ja palliatiivisen hoidon vastaanotoilla.
Valtionavustuksen tarkoituksena on kehittää kotisairaalan ja palliatiivisen vastaanottoiminnan resurssien käyttöä säästäviä virtuaalisia vaihtoehtoja, kuten digitaalista yhteydenpitoa (seuranta ja konsultaatiot)

Hankkeen tavoitteet ja toimenpidesuunnitelmat ovat hankehaun mukaisia. Palliatiivisen hoidon kehittäminen alueella on tarpeellista. Hankehakemus on napakka ja selkeä. Hankkeessa tulee hyvin

esille myös kytkökset meneillään oleviin Tulevaisuuden sote-keskushankkeisiin. Hankkeen aikataulu ja toimenpiteet vaikuttavat realistisilta. Hankkeen hallinto ja resurssit ovat hyvin suunnitellut. Jokaisessa sairaanhoitopiirissä on oma projektkoordinaattori. Seuranta ja vaikutukset on kuvattu hyvin huomioiden myös asiakaskokemukset. Riskien arviointi on tehty huolella. Hankesuunnitelma on toteuttamiskelpoinen. Hankkeen vaikutuksina TYKS erityisvastuualueen potilaat ja heidän läheisensä saavat tarvelähtöisesti ja yhdenmukaisesti laadukasta ja osaavaa palliatiivista hoitoa siellä missä asuvat tai ovat hoidossa; alueen ammattilaiset ovat verkostoituneet ja heillä on riittävä konsultaatiotuki ja koulutusmahdollisuudet palliatiivisen hoidon osalta; ja erityisvastuualueen palliatiivinen hoitoketju toimii laadukkaasti ja joustavasti kaikkien sairaus- ja ikäryhmien osalta.

Hakemus täyttää Palliatiivisen hoidon palvelujen tuottaminen ja laadun parantaminen –ohjelman valtionavustushankkeelle asetetut arviointikriteerit.

Hakemuksen arviointi on tehty sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteistyönä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella hankehallinnoijalla ja osatoteuttajilla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista. Näiden toimijoiden ei ole perusteltua jatkaa hanketoimia enää vuonna 2023, vaan avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueiden käyttöön. Avustuksen siirtäminen hyvinvointialueiden käyttöön edellyttää hyvinvointialueiden suostumusta. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun kunkin asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

Avustus myönnetään hakuilmoituksen mukaisesti täysimääräisenä. Avustuksella katetaan kustannuksia liittyen elämän loppuvaiheen hoidon saattamiseksi STM:n suositukseen (2019:68) mukaisesti kaikissa ikäryhmissä ja tasavertaisesti. Toiminnan merkittävä yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja tuloksellisuus huomioiden on perusteltua ja välttämätöntä, että kustannukset korvataan niiden täyteen määrään asti. Koska kyseessä oleviin palveluihin liittyvä järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueille, ei sairaanhoitopiireillä olisi käytännössä mahdollisuutta osallistua hankkeisiin, jos avustusta ei myönnettäisi täysimääräisenä. Myönnettävä avustus täyttää valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Tähän valtionavustuspäätökseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), minkä lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Valtionavustuksen maksaminen

Valtionavustus maksetaan hankkeen hallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella vuosittain kahdessa erässä. Valtionavustuksen maksamiseen voi hakea myös ennakkoa. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella erikseen jaksoilta 1.1. – 30.6. ja 1.7. – 31.12. Maksatus tapahtuu sosiaali- ja terveysministeriössä. Maksatushakemus liitteineen toimitetaan osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä. Maksatushakemuksessa tulee viitata tämän päätöksen asianumeroon.

Tästä poiketen raportointijakson maksatushakemus toimitetaan viimeistään 30.6.2024.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Maksatushakemuksen liitteinä toimitetaan

- ote kirjanpidon pääkirjasta
- hankkeen tuloslaskelma

- talouden toteuma -lomake
- henkilöstökuluselvytys eli yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista, sekä
- pääkirjanavain eli tarkempi selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi löytyvät osoitteesta
https://stm.fi/valtionavustukset_lomakkeet.

Maksatushakemusta tehtäessä tulee ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

Jos on epäselvää, onko kustannus valtionavustukseen oikeuttava kustannus, hanketoimijan tulee ottaa etukäteen yhteyttä sosiaali- ja terveysministeriöön.

Sosiaali- ja terveysministeriön tiliointitiedot

Avustus kohdennetaan STM:n kirjanpidossa myöntöpäätösperusteisesti. Kirjauksessa käytetään seuraavia tiliointitietoja: vuoden 2020 osalta LKP 82010000/ TA-tili 4.20.33.03.63./ TY 5500830100 (debet), sekä LKP 26270008/ Seuko 2 550VA008 (kredit), ja vuoden 2021 osalta LKP 82010000/ TA-tili 33.03.63./ TY 5500830100 (debet), sekä LKP 26270008/ Seuko 2 550VA009 (kredit).

Maksatuksessa vähennetään avustusvelkaa ja maksatukset kirjataan käyttämällä seuraavia tiliointitietoja: vuoden 2020 rahan osalta: LKP-tili 26270008/ TY 5500830100/seuko2 550VA008 ja vuoden 2021 osalta LKP-tili 26270008/ TY 5500830100/seuko2 550VA009. Maksut suoritetaan Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ilmoittamalle pankkitilille. Kun kaikki maksatushakemukset on käsitelty, mahdollinen jäljellä oleva avustusvelka kirjataan pois STM:n kirjanpidosta muistiolla.

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Hakemuksen yhteydessä toimitettuun talousarvioon sisällytettyjä kustannuseriä ei ole hyväksytty sellaisenaan tällä päätöksellä, vaan kustannuksia arvioidaan erikseen maksatushakemuksen yhteydessä.

Valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset:

- 1) hankkeen hallinnointikustannukset;
- 2) hankkeen henkilöstökustannukset;
- 3) matkakustannukset;
- 4) toimitilojen vuokrat;
- 5) välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut;
- 6) ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalveluiden kustannukset;
- 7) muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Välittömästi valtionavustuksen kohteena olevasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavaa hanketta varten palkatuista henkilöistä aiheutuvat henkilöstökustannukset. Hankkeen henkilöstökustannuksiksi katsotaan myös hanketoimijoiden muiden työntekijöiden kustannuksia siltä osin kuin työpanos on kohdistunut hankkeelle. Hanketoimijoiden tulee osoittaa luotettavasti työajanseurannan avulla työpanoksen kohdistuminen välittömästi avustettavaan toimintaan.

Avustettavassa toiminnassa työskentelevän henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun vastaavissa tehtävissä toimivan henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen mahdollisen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakkoon lupa sosiaali- ja terveysministeriöstä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimen omaisuuden kustannukset

Valtionavustuksella toteutettavat irtaimen omaisuuden hankinnat tulee toteuttaa viimeistään avustuksen käyttöajan puolivälissä. Myöhemmin tehdyt hankinnat katsotaan hyväksyttäväksi kustannuksiksi vain, mikäli ne ovat välttämättömiä ja mikäli sosiaali- ja terveysministeriö on etukäteen ilmoittanut hyväksyvänsä ne. Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi hyväksytään ilman eri selvitystä hankkeen työntekijöiden henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Hankkeen raportoinnin kustannukset

Hankkeen raportoinnista ja avustuksen käyttöä koskevasta selvityksestä aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia. 31.12.2023 jälkeen syntyvät kustannukset ovat hyväksyttäviä vain, mikäli ne liittyvät välittömästi hankkeen raportointiin, kuten loppuraportin viimeistelytyön sekä hanketta koskevan tilintarkastajan lausunnon kustannukset.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset). Laskennalliset kulut eivät perustu toteutuneisiin kuluihin eikä niihin liity rahavirtaa (esim. avustuksen saajan omistamasta tilasta ei voi jyvittää laskennallista vuokraa hankkeen kuluiksi).
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5§:ssä tai terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta aiheutuvat työnhajauskustannukset ja koulutuskustannukset.

Avustuksen käyttöä koskeva sopimus

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehtoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloituksetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionavustuksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta.

Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa avustettavaan toimintaan liittyvää palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Hankintalain mukainen kilpailuttaminen

Hanketoimijoiden tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016). Valtioon, kuntiin tai seurakuntiin kuulumaton toimija on hankintalain tarkoittama hankintayksikkö ja velvollinen kilpailuttamaan hankintansa hankintalain mukaisesti, jos se täyttää hankintalaissa määritellyt julkisoikeudellisen laitoksen tunnusmerkit tai saa avustusta tiettyyn hankintaan yli 50 % hankinnan arvosta.

Pienhankinnat

Kaikki hankinnat tulee tehdä kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla. Vaikka hankinta ei kuuluisi julkisista hankinnoista annetun lain soveltamisalaan, kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo 20 000 euroa + alv tai enemmän) on toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa.

Jos hankinta tehdään esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään perusteluita valitun toimintatavan osalta.

Tarjouspyyntöihin ja tarjouksiin liittyvät asiakirjat on säilytettävä huolellisesti osana hallinto- ja kirjanpitoaineistoa ja ne tulee toimittaa pyydettyä ministeriölle.

Jos hanketoimija tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Avustuksen saajan tulee toiminnassaan edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, sekä noudattaa tasa-arvolaissa (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) ja yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014) säädettyjä työnantajavelvoitteita.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskentelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seuranta.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Sekä työntekijä että esimies allekirjoittavat (kuittaavat) työaikaseurannan. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettyä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seuranta.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoisin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Muut ehdot

Hankehallinnoija tukeutuu kehitettävissä toimintaprosesseissa ja tietojärjestelmäratkaisuissa valtakunnallisiin toimintamalleihin ja tietojärjestelmäpalveluihin. Hankkeessa toteutettavan kehitystyön on oltava lainsäädännön, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määräysten ja ohjeiden sekä valtakunnallisen SOTE kokonaisarkkitehtuurin linjausten mukaista. Valtionavustuksen myöntäjä voi tarvittaessa arvioida hankkeen arkkitehtuurinmukaisuutta. Ennen digitaalisen palvelun kehittämistä hankehallinnoijan tulee antaa riittävä selvitys palvelujen ylläpidon järjestämisestä ja rahoittamisesta hankerahoituksen päätyttyä. Digitaaliset palvelut tulee kuvata digi- ja väestöviraston (DVV) ylläpitämään palvelutietovarantoon (PTO). Palveluiden kehittämisessä tukeudutaan Suomi.fi -palveluihin.

Hankkeen on edistettävä hankkeen tuotosten integroitumista osaksi toimintoja siten, että saavutettuja uusia toimintoja ja toimintamalleja voidaan jatkaa myös hankkeen päätyttyä. Integroitumissuunnitelmaa ja -toteutusta tulee raportoida hankkeen aikana.

Hankeaineiston säilyttäminen

Kaikkien hanketoimijoiden tulee säilyttää hankkeeseen liittyvä kirjanpito sekä muu aineisto siten, että valtionavustuksen käytön valvonta on mahdollista myös hankkeen päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun kymmenen vuotta on kulunut valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta. Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitonsa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Hankeraportointi

Hankkeen etenemisestä tulee raportoida valtionhallinnon hankesalkkuun (hankesalkku.dvv.fi). Sosiaali- ja terveysministeriö ohjeistaa hankeraportoinnista vielä hankkeen edetessä.

Muutoksista ilmoittaminen hankkeen aikana

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa voi ja tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-kriisin jälkihoito). Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on avustuksen saajan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täytyvät.

Avustuksen käyttöä koskeva selvitys

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta, tuotoista sekä kustannuksista. Hankehallinnoija kokoaa yhden selvityksen kaikkien osatoteuttajien osalta. Valtionavustus selvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriön verkkosivuilta löytyvälle lomakkeelle.

Selvitykseen liitetään:

- selvitys hankkeen lopullisista kustannuksista yhteensä sekä kunkin toteuttajan osalta erikseen;

- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta;
- yli 200 000 euroa avustusta käyttäneiden hankkeiden osalta lisäksi auktorisoidun tilintarkastajan lausunto siitä, että avustus on käytetty päätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Hankehallinnoija valitsee tilintarkastajan, joka laatii yhteisen lausunnon kaikkien hanketoimijoiden osalta.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä. Tarkempi ohjeistus annetaan myöhemmin.

Selvitys on annettava mahdollisimman pian hankkeen päättymisen jälkeen ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Selvitys valtionavustuksen käytöstä toimitetaan sosiaali- ja terveysministeriön ositteella kirjaamo.stm@gov.fi.

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Hankehallinnoijan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä toiminnan talouteen kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Hanketoimijat ovat velvollisia avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustusta on käytetty muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai avustuspäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia ei ole noudatettu, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustusta on käytetty olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Avustuksen saajan on maksettava takaisin perittäväälle määrälle avustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävä määrä ei makseta viimeistään ministeriön asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Yhteyshenkilöt ja lisätietojen antaja

Hankehallinnoijan yhteyshenkilönä toimii Outi Hirvonen, etunimi.sukunimi(at)tyks.fi, puh. 040 5230 825.

Sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä sosiaali- ja terveysministeriössä toimii Tuula Kiesepää, etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. 0295 163 745. Valtionavustuspäätöstä koskevissa asioissa

yhteyshenkilö on Eero Tanhuanpää, etunimi.sukunimi(at)gov.fi, puh. 0295 163 112. STM:n yhteyshenkilöt antavat tarvittaessa tätä päätöstä koskevia lisätietoja.

Maksatukseen liittyvissä kysymyksissä sosiaali- ja terveysministeriöön voi ottaa yhteyttä sähköpostitse nelikontalousasiat.stm@gov.fi.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtionavustuslaki (688/2001)

Valtion talousarvio vuodelle 2020 (1546/2019 vp) ja siinä asetettu määräraha

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Sosiaali- ja terveysministeri

Hanna Sarkkinen

Ylilääkäri

Tuula Kiesepää

Liitteet Oikaisuvaatimusosoitus
Sopimus avustuksen siirrosta

Jakelu Hankehallinnoija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi YPA valtionavustukset
STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat
Teija Hammar, THL
Pirita Forsius, THL

TYKS ERITYISVASTUUALUE

Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri

PL 52
20521 Turku

Y-tunnus: 0828255-9

VALTIONAVUSTUKSEN MYÖNTÄMINEN TULEVAISUUDEN SOTE-KESKUS –HANKKEITA KOSKEVIIN KOORDINOINTITEHTÄVIIN YHTEISTYÖALUEILLA

HAKEMUS

Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiiri on hakenut 4.11.2021 päivätyllä hakemuksella 1 965 000 euroa valtionavustusta Tulevaisuuden sote-keskus –hankkeita koskeviin koordinoointitehtäviin TYKS-erityisvastuualueella (2023 lähtien yhteistyöalueella).

Hanke liittyy Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa vuosina 2020–2023 toteutettaviin hankekokonaisuuksien kehittämistyöhön.

Hakija on sovitun mukaisesti täydentänyt hakemustaan psykososiaalisten menetelmien rahoituksen jakautumisen, yliopistosairaaloiden yhteisen kehittämisen ja digitaalisten palveluiden käyttöönoton sekä OT-keskusten osalta 29.11.2021 lähettämällään lisäselvityksellä. Lisäselvitysten mukaisesti yliopistosairaaloiden yhteisen kehittämisen tavoitteena on vahvistaa kunkin yliopistosairaalan kykyä tukea oman yhteistoiminta-alueensa osaamista. Hyvinvointialueet voivat jatkossakin hankkia koulutuksia ja menetelmäosaamista myös muilta tahoilta kuin yliopistosairaaloilta. Rahoituksen jakautuminen vastaa hakuohjetta. Lisäselvityksissä kuvattu digitaalisten palvelujen ja tukipalvelujen kehittäminen on hakuohjeen mukaista. OT-keskusten osalta annettiin lisäselvitys Sanctuary-ohjelmasta ja siitä, miten se nivoutuu OT-kehittämiseen, vaatimman lastensuojelun integroitumista tähän, sekä sosiaalihuollon ja koulukotien asemasta kehitystyössä.

Kyseessä on Tulevaisuuden Sote-keskushanketta tukeva valtionavustushanke. Psykososiaalisia menetelmiä koskevassa hankeosassa kehitetään YTA-tasoiset yhteistyörakenteet, joiden avulla TYKS voi tukea alueen psykososiaalisten palveluiden tuotantoa ja osaamista keskittämisasiasetuksen mukaisesti. Alueelle järjestetään koulutuksia ja digitaalisten palveluiden käyttöönoton tukea. Hanke toteutetaan tehden kansallisesti yhteistyötä. OT-keskusta koskevassa hankeosassa kehitetään yhteistyöalueelle OT-keskushankkeen tavoitteet toteuttavat rakenteet ja toimintamallit monialaisessa yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Hankkeen tavoitteet ja sisältö kuvataan tarkemmin hakemusasiakirjoissa.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN RATKAISU

Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää Varsinais-Suomen sairaanhoidopiirille yhteensä 1 781 000 euroa valtionavustusta hankkeen toteuttamiseen talousarviomomentilta 33.60.39.12. Avustus jakautuu psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja ylläpitoa koskeviin koordinoointitehtäviin, johon myönnetään 1 341 000 euroa sekä lasten ja nuorten

vaativien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksia (OT-keskus) koskeviin koordinoititehtäviin, johon myönnetään 440 000 euroa.

TYKS-erva-alue haki OT-keskuksen kehittämiseen yhteensä 270 000 vuosille 2022-2023 Sanctuary-ohjelman hankkimiseen, koulutukseen alueelle, materiaalien kääntämiseen jne. Arvioinnissa kuitenkin katsottiin, että näin suuri hanke edellyttäisi tarkempaa ja laajempaa, käytännössä valtakunnallista, vaikuttavuusarviota ennen ohjelman hankkimista ja juurruttamista osaksi alueen toimintaa. Arvioinnissa todettiin, että ohjelma vaikuttaa kyllä lupaavalta, ja se voi merkittävästi vaikuttaa OT-asiantuntijatoiminnassa keskeisen monialaisen toimintamallin kehittämiseen myös laajemmin kuin Länsirannikon alueella. Vaikuttavuusarvio tähän kuitenkin tarvitaan.

Valtionavustus on tarkoitettu käytettäväksi aikavälillä 1.9.2021–31.12.2023 syntyviin kustannuksiin. Avustus on käytettävissä myös päätöksen ehdoissa tarkemmin määriteltyihin hankkeen raportointiin liittyviin kustannuksiin aikavälillä 1.1.2024 - 30.4.2024. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jolle avustus myönnetään, saa käyttää avustusta kuitenkin ainoastaan aikavälillä 1.1.2021 - 31.12.2022 syntyviin kustannuksiin. 1.1.2023 alkaen syntyviin kustannuksiin avustusta on oikeutettu käyttämään vain Varsinais-Suomen hyvinvointialue edellyttäen, että avustus siirretään valtionapuviranomaisen päätöksellä avustuksen saajan hakemuksesta ja hyvinvointialueen suostumuksella hyvinvointialueen käytettäväksi. Avustuksen siirtoa koskevat päätökset voidaan tehdä edellyttäen, että eduskunta antaa tälle hyväksyntänsä lisätalousarviomenettelyssä.

Avustuksella voidaan kattaa enintään 80 prosenttia hankkeen valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista.

Avustusta saa käyttää vain hakijan (hankehallinnoijan) hanketoiminnan kustannuksiin.

Avustus maksetaan valtion talousarviomomenteilta 33.60.39.12. palvelurakenteen kehittäminen ja se kohdennetaan myöntöpäätösperusteisesti. Se on kolmivuotista siirtomäärärahaa.

Perustelut

Pääministeri Sanna Marinin hallitus toteuttaa Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman, jossa kehitetään perustason sosiaali- ja terveyspalveluja. Ohjelman tarkoituksena on tukea hyvinvointialueita valmistelemaan ja ottamaan käyttöön uudenlainen, laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus, jotta ihmiset saavat tarvitsemansa avun sujuvasti yhdellä yhteydenotolla.

Valtionavustuksen erillishaun tarkoitus on tukea Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman mukaista hyvinvointialueiden kehittämistyötä vahvistamalla yhteistyöalueilla tehtävää alueellista kehittämistä ja koordinaatiota koskien psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja ylläpitoa sekä lasten ja nuorten vaativien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksia (OT-keskus). Kehittäminen on yhteistyötä Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa tehtävän kehittämistyön kanssa. Toimenpiteet toteutetaan noudattaen keskittämisasiäsetuksen (valtioneuvoston asetus 582/2017) säännöstä alueellisen kokonaisuuden suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta. Tarkoituksena on vakiinnuttaa alueellinen koordinaatio näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotossa ja ylläpidossa.

Valtionavustusta ovat voineet hakea yliopistollisten sairaaloiden sairaanhoitopiirien kuntayhtymät koordinoitaviin erityisvastuualueilla. Avustettavassa hankkeessa osatoteuttajina voivat olla kunnat, kuntayhtymät ja yleishyödylliset yhteisöt.

Valtion vuoden 2021 talousarvion mukaisesti momentin 33.60.39 (palvelurakenteen kehittäminen) määrärahaa kohdennetaan osin Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmalle, jonka kautta muodostuu sosiaali- ja terveydenhuollon perustason palveluiden vahvistamisen kokonaisuus. Rahoitus täydentää Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan ohjattua mielenterveysstrategian rahoitusta. Määrärahalla pyritään myös lieventämään koronavirustilanteesta lapsiin ja nuoriin aiheutuneita vaikutuksia. Tavoitteet nivoutuvat yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistuksen kansallisen ja alueellisen valmistelun kanssa.

Rahoituksen enimmäismäärä on yhteensä 12,5 miljoonaa euroa. Avustuksesta 10 miljoonaa euroa kohdentuu psykososiaalisten menetelmien alueelliseen yhteensovittamiseen ja 2,5 miljoonaa euroa OT-keskusten kehittämiseen. Haku-aika alkoi 8.10.2021 ja päättyi 4.11.2021.

Hankehaussa edellytettiin, että hankehakemus ja yhteistyöalueen hyvinvointialueiden Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman täydennyshaun hankehakemukset sovitetaan yhteen yhtenäiseksi kokonaisuudeksi ja, että hankesuunnitelma valmistellaan yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa.

Avustukseen sovelletaan asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020). Asetuksessa on määritelty valtionavustuksen myöntämisen yleiset edellytykset sekä avustuksen myöntämisen edellytykset maakunnan (hyvinvointialueen) hankekokonaisuudelle.

Valtionavustuksen myöntämisen yleiset perusteet

Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että hanke täyttää seuraavat valtionavustusasetuksen 2 §:ssä todetut edellytykset:

1. hanke on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja se tukee palveluiden kehittämistä ja tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä sekä toimintatapojen uudistamista;
2. hankkeella on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon;
3. hankkeessa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset;
4. hankkeessa on otettu huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö;
5. hankkeen voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä;

Hanke täyttää asetuksen mukaiset muodolliset ja sisällölliset kriteerit. Hanke on arvioitu arviointilomakkeella (liite 2) todetuilla kriteereillä. Hankkeen tulee toimeenpanossa huomioida hankkeen sisällöstä, että sekä psykososiaalisten menetelmien, että OT-keskusten osalta on hankkeen alkuvaiheessa syytä valmistella tarkennetut, yhdessä hyvinvointialueiden kanssa tehdyt suunnitelmat toimeenpanosta. Hankkeiden on syytä varmistaa, että vuonna 2020 Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa aloitettua nuorille suunnattujen menetelmien käyttöönottoa ja ylläpitämistä jatketaan. Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelmassa käyttöön otettavien näyttöön perustuvien menetelmien koordinoiminen yhteistyöalueella on hankeaikana otettava huomioon osana yliopistollisten sairaaloiden sairaanhoitopiirien keskittämisasetuksen mukaista alueellista koordinaatiovastuuta. Lisä-

selvitysvastauksessa todetun digitaalisten palvelujen kehittämisen voidaan todeta olevan hakuilmoituksen mukaista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) mukainen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämän avustuspäätöksen mukaisella saajalla ei enää 1.1.2023 lukien ole järjestämisvastuuta hankkeen kohteena olevista palveluista. Tämän toimijan ei ole perusteltua jatkaa hanketoimia enää vuonna 2023, vaan avustus on perusteltua siirtää hyvinvointialueen käyttöön. Hankehallinnoija voi hakea avustuksen siirtoa, kun asianomaisen hyvinvointialueen aluevaltuusto on valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus on aloittanut toimintansa.

VALTIONAVUSTUKSEN MAKSAMINEN

Valtionavustus maksetaan hankehallinnoijalle toteutuneiden kustannusten perusteella. Avustuksen maksua tulee hakea maksatushakemuksella jaksoilta 1.1.–30.6. ja 1.7.–31.12. Maksatushakemus liitteineen tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle kahden kuukauden kuluessa maksatusjakson päättymisestä. Kuitenkin viimeinen maksatushakemus tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2024.

Maksatushakemuksen yhteydessä hankehallinnoijan tulee toimittaa:

- ote kirjanpidon pääkirjasta,
- hankkeen tuloslaskelma,
- talousarvion toteutumisvertailu,
- yhteenveto maksatusjaksolla maksetuista palkoista ja
- selvitys palvelujen ostoista ja muista hankinnoista ja niiden kilpailutuksesta.

Maksatuksen tekemiseksi edellytetään, että hankkeen toiminnasta on raportoitu hankesalkkuun päätöksen mukaisesti.

Ohjeet ja lomakkeet maksatushakemuksen tekemiseksi ovat sote-uudistuksen verkkosivuilla osoitteessa soteuudistus.fi. Jos hankehallinnoijalle on epäselvää, oikeuttaako kustannus valtionavustukseen, tulee sen ottaa yhteyttä Lounais-Suomen aluehallintovirastoon ennen maksatushakemuksen toimittamista.

Hankkeen päättymiseen on varauduttava riittävän ajoissa. Hankkeen toiminnot on suunniteltava siten, että hankehallinnoija ehtii tehdä viimeisen maksatushakemuksen määräajassa.

Hankehallinnoijan tulee maksatushakemuksen tehdessään ottaa huomioon, mitä tässä päätöksessä ja sosiaali- ja terveysministeriön sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston antamissa ohjeissa on todettu valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Lounais-Suomen aluehallintovirastolla on oikeus tarvittaessa pyytää maksatuksiin liittyviä lisäselvityksiä.

VALTIONAVUSTUKSEN EHDOT

Valtionavustuksia myönnettäessä sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001), valtioneuvoston asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020–2023 (13/2020) ja valtioneuvoston asetusta erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017).

Myönnettävä avustus täyttää valtionavustuksen myöntämisen yleiset sekä ym. asetuksessa mainitut edellytykset.

Koska myönnetyn avustuksen määrä poikkeaa OT-keskuksen osalta haetun avustuksen määrästä, hankehallinnoijan on toimitettava sosiaali- ja terveysministeriöön hankkeen päivitetty talousarvio. Mikäli talousarvion muutokset vaikuttavat merkittävästi hankesuunnitelman toteutumiseen, tulee toimittaa myös päivitetty hankesuunnitelma. Päivitetty talousarvio ja hankesuunnitelma on toimitettava STM:n kirjaamoon kirjaamo.stm@gov.fi tämän päätöksen asianumerolla 90 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Lisäksi on noudatettava seuraavia ehtoja:

Hyväksyttävät kustannukset

Avustusta saa käyttää vain siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Valtionavustus maksetaan toteutuneiden, hyväksyttävien kustannusten perusteella, ja kustannuksia arvioidaan maksatushakemuksen yhteydessä.

Hankkeen toteuttamiseen liittyviä, hyväksyttäviä kustannuksia ovat hankkeen toteuttamisen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset:

1. hallinnointikustannukset,
2. hankkeen henkilöstökustannukset,
3. matkakustannukset,
4. toimitilojen vuokrat,
5. välittömästi hankkeen toteuttamiseen liittyvät irtaimen omaisuuden hankintakulut,
6. ulkopuolisista lähteistä hankitun tutkimuksen ja tietämyksen sekä konsultoinnin ja vastaavien asiantuntijapalvelujen kustannukset ja
7. muut hankkeen toteuttamiseksi välttämättömät kustannukset.

Avustettavasta toiminnasta syntyvät tuotot vähennetään valtionavustukseen oikeuttavista kustannuksista. Hyväksyttävistä kuluista vähennetään myös samaan tarkoitukseen myönnetty muut julkiset avustukset, jollei päätöksestä muuta ilmene. Hanketoimijoiden muun toiminnan tuotot eivät vaikuta avustuksen määrään.

Hallinnointikustannukset

Hankkeen hallinnointikustannukset voivat olla hankkeelle kohdennettuja yleiskustannuksia. Hallinnointikustannukset tulee pystyä osoittamaan kohdentamisperusteet (jakoperusteet) sisältävällä laskelmalla.

Henkilöstökustannukset

Henkilöstökustannuksina voidaan ottaa huomioon hankkeeseen palkatun henkilöstön palkkamenot sivukuluineen. Myös asiantuntijoiden työpanoksen siirrosta hankkeelle aiheutuvat palkkakustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kuluja edellyttäen, että ne ovat todennettavissa hankkeen kirjanpidosta. Työpanoksen siirtona tehtävän hanketyön kirjaa omaan hankekirjanpitoonsa se kunta/kuntayhtymä/yleishyödyllinen yhteisö (1.1.23 jälkeen hyvinvointialue), johon työntekijä on työsuhteessa.

Hankkeen henkilöstömenojen tulee kohdentua kehittämistoiminnasta aiheutuviin kustannuksiin, joten ne eivät saa sisältää hanketoimijan perustyöstä aiheutuvia kustannuksia. Uusien pysyvien virkojen perustaminen ei oikeuta valtionavustukseen.

Palkkakustannusten kohdentamisen hankkeelle tulee perustua hankkeelle tehtyyn työaikaan. Osa-aikaisesti hankkeelle työtä tekevien työaikaan pitää seurata työajanseurannan avulla. Työntekijä ja työntekijän esimies allekirjoittavat työajanseurannan.

Avustettavaan toimintaan palkattavan henkilöstön työsuhte-etuudet (esim. työterveyshuolto, lomarahat, loma-ajan palkat) ovat hyväksyttäviä kustannuksia siltä osin kuin ne ovat määrältään kohtuullisia ja vastaavat kyseisen organisaation muun henkilöstön työsuhte-etuuksia.

Työntekijöiden irtisanomistilanteissa avustuksella voi kattaa ainoastaan palkkakuluja, joita vastaan on työntekovelvoite, eli joita vastaan tehdään todellisia työsuoritteita avustetulle toiminnalle.

Hankkeen toteuttamiseksi välttämättömään kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien muiden kuin hankkeeseen palkattujen henkilöiden palkkamenot koulutukseen osallistumisen ajalta eivät ole valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia, mutta kehittämistilaisuuteen tai koulutukseen osallistuvien sijalle voidaan tarvittaessa palkata hankerahoituksella sijaiset.

Matkakustannukset

Valtionavustukseen oikeuttavia kotimaan matkakustannuksia ovat hankkeen työntekijöiden, asiantuntijapalveluiden tarjoajien, kuten kouluttajien, sekä hankkeen ohjausryhmän jäsenten ja varajäsenten matkakulut. Matkakulujen tulee olennaisesti liittyä hankkeen tavoitteiden toteuttamiseen. Matkustuksessa tulee noudattaa toimialojen yleistä matkustussääntöä (esim. KVTES) ja työnantajan ohjeistusta.

Ulkomaanmatkan kulujen hyväksymisen edellytyksenä on, että matkaan on haettu ennakoon lupa STM:stä. Samoin on etukäteen hankittava hyväksyminen ulkomailta hankittavan koulutuksen kustannuksiin. Ulkomaanmatkojen kulut voidaan hyväksyä ainoastaan erityisellä perusteella ja tällöinkin hyväksytään pääsääntöisesti vain hankkeen yhden tai kahden työntekijän matkakulut.

Toimitilakustannukset

Avustettavasta toiminnasta johtuvat tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset vuokratulot ovat hyväksyttäviä kustannuksia. Mikäli avustettu toiminta tapahtuu hanketoimijoiden omistamissa tiloissa, toimitilakuluksi hyväksytään vain tiloista maksettava hoitovastike sekä toimitilojen käyttö- ja ylläpitokuluja, elleivät ne jo sisälly edellä mainittuun hoitovastikkeeseen. Korjaus- ja rahoitusvastikekuluja ei voida kattaa avustuksella.

Irtaimiston kustannukset

Valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi ei hyväksytä laite- tai kalustehankintoja tai muita investointeja, ellei hankinnoista ole ennen niiden tekemistä sovittu STM:n kanssa. Poikkeuksena ovat hankkeeseen palkatun hankehenkilöstön henkilökohtaiseen käyttöön tulevat työvälineet, kuten tietokone ja matkapuhelin sekä niiden käytöstä aiheutuvat kustannukset.

Digitaalisten palvelujen kehittäminen

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman erillisellä valtionavustuksella voidaan rahoittaa kehittämistä tukevaa digitaalisten palvelujen käyttöönottoon liittyvää toiminnan muutosta ja osaamisen varmistamista. Digitaalisten palvelujen kehittämiseen liittyvien menojen hyväksyminen valtionavustukseen oikeuttaviksi kustannuksiksi edellyttää, että ne toimenpiteet, joista kustannukset aiheutuvat, ovat hakuohjeen mukaisia. Jos kustannusten hyväksyttävyydestä on epäselvyyttä, hankehallinnoija voi olla etukäteen yhteydessä hankkeen valvojaan. Palveluiden kehittämiseen liittyvien digitaalisten välineiden hankintoihin valtionavustusta ei voi käyttää.

Muut kustannukset

Kokous-, tarjoilu- ja edustuskulut

Kohtuullisina kokous-, tarjoilu- ja edustuskuluina hyväksytään sellaiset kustannukset, jotka ovat perusteltuja tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden osoittamiseksi.

Arvonlisävero

Arvonlisäverokustannuksina hyväksytään vain ne maksetut arvonlisäverot, jotka jäävät toiminnan lopullisiksi kustannuksiksi ja joista hanketoimija ei saa palautusta.

Kustannukset, joita ei hyväksytä

Hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole:

- toimet, joilla toteutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaisia valtionosuustehtäviä, mikäli näillä toimilla ei ole välitöntä liityntää hankkeen kokeilu- ja kehittämistyöhön tai uusien toimintamallien käyttöönottoon.
- kustannukset, jotka ovat syntyneet ennen valtionavustuspäätöstä, lukuun ottamatta hankehakemuksen valmistelusta aiheutuneita ja todennettavissa olevia kustannuksia
- Palveluiden kehittämiseen liittyvien digitaalisten välineiden (esim. laitehankinnat, lisenssimaksut, käyttöoikeuskustannukset, ohjelmistot, sovellukset) hankinnat
- poistot ja laskennalliset erät kuten laskennalliset vuokrat ja varaukset (pois lukien lomapalkkavaraukset)
- lainojen lyhennykset, rahoituskulut tai korot
- ei-lakisääteiset lisäeläkkeet tai tulospalkkiot
- liike- ja sijoitustoiminnan kustannukset
- oikeudenkäyntikulut tai oikeuden langettamat korvaukset sekä muut rangaistusluonteiset maksut, kuten takaisinperinnästä suoritettavat velvoitteet, sakot, viivästyskorot tai muistutusmaksut
- tilojen rakentamisesta, laajentamisesta tai perusparannuksesta aiheutuvat kustannukset
- ahkeruusraha tai siihen rinnastettava korvaus (työtoimintaraha tai työosuusraha)
- irtisanomiskorvaukset ja maksetut palkat ilman työntekovelvoitetta (esimerkiksi irtisanomistilanteessa)
- rahana tai siihen verrattavana suorituksena annetut lahjat
- muun toiminnan kustannukset tai alijäämät
- työnohjaukuskustannukset ja koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 5 §:ssä tai

terveydenhuoltolain (1326/2010) 5 §:ssä tarkoitetusta kunnan tai muun työnantajan lakisääteisestä täydennyskoulutusvelvoitteesta.

Sopimukset hankkeeseen osallistuvien kanssa

Avustusta saa käyttää muun kuin hankehallinnoijan toiminnan tai hankkeen avustamiseen vain päätöksessä todetulla tavalla. Hankehallinnoijan on tehtävä sopimus valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista kunkin osatoteuttajan kanssa. Sopimuksen tulee sisältää tieto siirrettävän avustuksen määrästä sekä ehto osatoteuttajien velvollisuudesta antaa hankehallinnoijan osoittaman tilintarkastajan käyttöön tilintarkastajan lausunnon laatimiseksi tarvittava aineisto sitä pyydettyä veloitusetta. Muut sopimuksen ehdot on määritelty päätöksen liitteenä olevassa avustuksen siirtosopimuksen malliasiakirjassa.

Sopimus avustuksen käytöstä tulee toimittaa Lounais-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Hankehallinnoija on vastuussa avustuksen oikeasta käytöstä koko avustettavan hankekokonaisuuden osalta. Hankehallinnoija sitoutuu toimittamaan osatoteuttajalle valtionapupäätöksen ehtoineen, sekä muut tarvittavat avustuksen käyttöä koskevat ohjeistukset.

Kirjanpito

Hanketoimijoiden on järjestettävä kirjanpitoa kirjanpitolaissa säädetyllä tavalla ja siten, että avustuksen käyttöä voidaan kirjanpidosta luotettavasti seurata. Hankkeen kirjanpidon tulee olla selkeästi kunkin hanketoimijan muusta kirjanpidosta erikseen raportoitavissa. Kirjanpidon tilit ja vientiselitteet tulee nimetä huolellisesti siten, että ne ovat riittävän informatiivisia oikeiden tietojen antamiseksi avustuksen käytöstä.

Hanketoimijoiden on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla.

Hankinnat

Hankkeen hankinnat tulee suunnitella huolellisesti ottaen huomioon hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) säännökset. Hankinta-asiakirjat (mm. tarjouspyyntö, tarjous ja päätös) on arkistoitava osaksi hankkeen asiakirjoja.

Pienhankintojen kohdalla on kaikki vähäistä suuremmat hankinnat avustettavaan toimintaan (hankinnan arvo noin 20 000 euroa + alv tai yli, avoimeen kilpailutusrajaan saakka) toteutettava pyytämällä tarjouksia useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajilta. Jos hankintakokonaisuus toteutetaan erillisinä osina, kaikkien osien ennakoitu arvo on otettava huomioon hankinnan kokonaisarvoa laskettaessa. Jos hankinta joudutaan esimerkiksi sen luonteesta johtuen tekemään ilman vertailtavia tarjouksia, edellytetään avustuksen saajalta perustelu valitun toimintatavan osalta.

Jos avustuksen saaja tuottaa tarvitsemansa palvelun tai tavarantoimittajan itse, hyväksyttävänä kuluina huomioidaan vain palvelun tai tavarantoimittajan todelliset tuotantokustannukset ilman katetta.

Valtionavustuksella hankittu omaisuus

Valtionavustuksella hankittua omaisuutta ei saa käyttää pysyvästi muuhun kuin valtionavustuspäätöksessä määriteltyyn käyttötarkoitukseen. Omaisuuden omistus- ja hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtioavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana. Tällä päätöksellä omaisuuden käyttöajaksi määrätään kymmenen vuotta valtionavustuksen viimeisen erän maksamisesta. Omaisuus voidaan kuitenkin luovuttaa toiselle julkisen hallinnon toimijalle, joka tuottaa tässä päätöksessä tarkoitettua palvelua, esimerkiksi uudistettaessa sosiaali- ja terveydenhuollon rakennetta.

Työajanseurannan järjestäminen

Avustuksella katettavaksi esitettävien henkilöstökustannusten on perustuttava todelliseen työskenteelyyn avustetussa toiminnassa. Jos avustettuun toimintaan osallistuva työntekijä työskentelee myös hanketoimijan muussa toiminnassa, tulee tämän työajan käyttö todentaa pitämällä työtehtävien suorittamisesta seurantaa.

Työajanseuranta voidaan toteuttaa eri tavoin, mutta sen tulee olla tuntiperusteista ja jatkuvaa. Työajanseurantatiedot tulee dokumentoida luotettavasti. Työajanseurantatiedot on esitettävä pyydettäessä.

Jos avustettavan toiminnan työtehtäviin palkatut työntekijät työskentelevät täysimääräisesti vain tämän päätöksen mukaisessa avustetussa toiminnassa, riittää, että hanketoimija huolehtii vain työaikalain mukaisesta työaikakirjanpidosta. Ministeriö ei tällöin edellytä erillistä työajan käytön seurantaa.

Avustettavalle toiminnalle kirjatut osuudet henkilöstökuluista tulee täsmäyttää työajan seurannan mukaisiin toteutuneisiin työtunteihin. Täsmäytys ja mahdolliset oikaisut kirjanpitoon tulee tehdä viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Tällaiset oikaisut voivat kohdistua palkkakuluihin, palkan lakisääteisiin sivukuluihin ja vapaaehtoisiin henkilöstökuluihin. Myös sairauspoissaolojen, loma-ajan palkkojen ja lomarahojen kustannukset tulee kohdistaa eri kustannuspaikoille toteutuneiden työtuntien suhteessa.

Ohjausryhmän asettaminen

Hankkeella tulee olla ohjausryhmä, jossa tulee olla kattava edustus erikoissairaanhoidosta, perustason sosiaali- ja terveydenhuollosta, perusterveydenhuollon yksiköistä sekä sosiaalialan osaamiskeskuksista ja tarpeen mukaan alueella toimivista kolmannen sektorin toimijoista. Valvoja ei ole ohjausryhmän varsinainen jäsen, mutta hänet tulee kutsua hankkeen ohjausryhmän kokouksiin ja ohjausryhmän pöytäkirjat tulee toimittaa hänelle tiedoksi.

Muutoksesta ilmoittaminen

Jos hankkeen sisältöön tai talousarvioon on tarpeen tehdä muutoksia avustuspäätöksen jälkeen, on hankehallinnoijan oltava etukäteen yhteydessä sosiaali- ja terveysministeriöön. Ministeriö arvioi annettujen tietojen pohjalta muutospäätöksen tarvetta. Valtionavustuksen maksamisen edellytyksenä on, että muutoksista huolimatta valtionavustuksen myöntämisen perusteet edelleen täyttyvät.

Hankeavustus kohdentuu kehittämistyöhön, jossa voi ja tulee kiinnittää huomiota ajankohtaiseen tilanteeseen ja muutoksiin hankkeen toimintaympäristössä (esim. Covid-19-kriisin jälkihoito).

Valtionapuviranomaisen valvontaoikeus

Kullakin hankkeella on oma valvoja STM:ssä. Valvoja toimii hankkeen yhdyshenkilönä ministeriössä ja seuraa ministeriön edustajana hankkeen edistymistä hankesuunnitelman mukaisesti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja Lounais-Suomen aluehallintovirasto voivat avustaa sosiaali- ja terveysministeriötä hankkeen valvonnassa ja tarkastuksessa, jos sosiaali- ja terveysministeriö niin määrää.

Valtionavustuksen saajan on annettava sosiaali- ja terveysministeriölle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot sekä osallistuttava kutsuttaessa valtionapuviranomaisen järjestämiin hankkeen toteuttamista, seurantaa ja arviointia koskeviin tilaisuuksiin.

Sosiaali- ja terveysministeriöllä tai ministeriön valtuuttamalla tarkastajalla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia tämän päätöksen mukaiseen toimintaan sekä valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia ja valvonnallisia ohjauskäyntejä. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada veloituksetta haltuunsa tarkastuksen edellyttämät tiedot ja asiakirjat. Valtionavustuksen saaja on velvollinen avustamaan tarkastuksen toteuttamisessa. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on myös tarkastusoikeus.

Hankeraportointi ja arviointi

Hankkeen vastuuhenkilöt ovat velvollisia raportoimaan hankkeen etenemisestä valtionhallinnon Hankesalkku-palveluun sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määrittelemällä tavalla. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen yhteyshenkilö ohjeistaa Hankesalkun käytöstä ja raportoinnista.

Hankehallinnoija ja avustuksen käyttäjät ovat velvollisia toimittamaan hankkeiden tavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeelliset tiedot.

Hankeaikaisesta ja sen päätyttyä tehtävästä arvioinnista sekä näitä koskevista asiakirjoista on pyydettyäessä annettava tieto sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Lounais-Suomen aluehallintovirastolle.

Hankkeiden tulee työskennellä Innokylässä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen erikseen ohjeistamalla tavalla. Hankehallinnoija vastaa valtionavustushankkeen työskentelystä Innokylässä.

Maksatuksen keskeytys ja valtionavustuksen takaisinperintä

Jos avustuksen saaja on käyttänyt avustusta muuhun kuin avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen tai ei ole noudattanut avustuspäätöksen ehtoja ja rajoituksia, voi ministeriö päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun avustuksen tai sen osan takaisin perittäväksi.

Ministeriöllä on velvollisuus avustuksen takaisinperintään, jos avustuksen saaja on käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty tai jos avustuksen saaja on antanut ministeriölle väärän tai harhaanjohtavan tiedon sellaisesta seikasta, joka on olennaisesti vaikuttanut avustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, tai salannut sellaisen seikan.

Velvollisuus takaisinperintään syntyy myös, jos avustuksen saaja on olennaisesti rikkonut avustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai avustuspäätöksen ehtoja.

Ennen takaisinperintään ryhtymistä, tai sen aikana, on ministeriöllä oikeus asettaa avustus maksukieltoon, jos on perusteltu aihe epäillä, että sitä ei ole käytetty avustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Maksukielto voidaan asettaa myös, jos on perusteltu aihe epäillä, että avustuksen saaja ei ole antanut avustuksen maksamista tai valvomista varten oikeita tai riittäviä tietoja.

Valtionavustuksen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisin perittäväälle määrälle valtionavustuksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Takaisin perittäväälle määrälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan, ellei määrää makseta viimeistään valtionapuviranomaisen asettamana eräpäivänä (valtionavustuslaki 24 ja 25 §).

Selvitys valtionavustuksen käytöstä

Hankkeen päätyttyä hankehallinnoijan on tehtävä selvitys hankkeesta, sen etenemisestä ja toteuttamisesta sekä kustannuksista (*valtionavustuksen loppuseelvitys*). Valtionavustusselvitys tehdään sosiaali- ja terveysministeriöstä saatavalle lomakkeelle. Selvitys valtionavustuksen käytöstä on annettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankkeen päättymisestä. Valtionavustusselvitys toimitetaan Lounais-Suomen aluehallintovirastoon.

Selvitykseen liitetään:

- vertailu hankkeen talousarvion ja toteutuneiden kustannusten välillä yhteensä
- lopulliset pääkirjan otteet ja tuloslaskelmat koskien hankkeen koko toteutusaikaa erikseen kaikilta toteuttajilta ja
- tilintarkastajan lausunto avustuksen käytöstä.

Lisäksi hankesalkkuun laaditaan tiivis raportti hankkeen toteutumisesta. Sen tulee sisältää kuvaus hankkeen keskeisistä tuloksista sekä havaituista hyvistä toimintakäytännöistä.

Hankehallinnoijan on järjestettävä tilintarkastus tilintarkastuslaissa (1141/2015) säädetyllä tavalla. Tilintarkastajan lausunnossa on suositeltavaa ottaa kantaa mm. siihen, että kuluierittelyssä mainitut menoerät on maksettu ja ne perustuvat hyväksyttäviin tositteisiin toteuttajan kirjanpidossa, maksatushakemukset on laadittu STM:n päätösehtojen mukaisesti eikä haettavaan rahoitusosuuteen ole saatu rahoitusta muualta, ja että kuluierittelyyn sisältyy ainoastaan menoeriä, jotka ovat valtionavustushankkeessa tukikelpoisia kustannuksia, hyväksytyyn hankesuunnitelman mukaisia sekä hankkeelle kuuluvia.

Hankkeen tilintarkastajan tulee lausua myös kynnysarvon ylittävistä suorahankinnoista.

Tilintarkastajan lausunnosta aiheutuvat kustannukset ovat valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia.

Tekijänoikeudet

Avustuksella tuotettujen tuotosten tulee olla hankkeen päätyttyä vapaasti hyödynnettävissä eikä niihin liittyvillä tekijänoikeuksilla saa rajoittaa tuotosten hyödyntämistä. Poikkeuksen muodostavat moraaliset tekijänoikeudet, esimerkiksi hankkeessa syntyvän julkaisun yhteydessä on mainittava julkaisun kirjoittaneen henkilön nimi. Hanketoimijat eivät saa periä maksua avustuksella tuotettujen tuotosten tekijänoikeuksien myöhemmästä hyödyntämisestä.

Arkistointi

Hanketoimijoiden on säilytettävä kirjanpito- ja muu aineisto siten, että tuen käytön valvonta on mahdollista myös toiminnan päättymisen jälkeen. Valtionavustuslain (688/2001) 29 §:n mukaan velvollisuus palauttaa valtionavustus tai sen osa raukeaa, kun 10 vuotta on kulunut avustuksen viimeisen erän maksamisesta. Siten avustuksen käyttöä koskeva tarkastus voidaan tehdä mainitun 10 vuoden kuluessa.

Hallinnoija huolehtii siitä, että hankkeen aineisto säilytetään kymmenen vuoden ajan avustuksen viimeisen erän maksamisen jälkeen. Mikäli avustuksen käyttöä koskevaa aineistoa ei mahdollisessa tarkastuksessa löydy, voidaan valtionavustus joutua perimään takaisin selvittämättä jääneeltä osin, jos avustuksen käytöstä ei ole saatavissa muuta luotettavaa selvitystä.

YHTEYSHENKILÖT JA LISÄTIETOJEN ANTAJAT

Psykososiaalisten menetelmien hankkeen osalta sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä ja valvojana sosiaali- ja terveysministeriössä toimii siihen saakka, kunnes valvojat nimetään ensi vuoden puolella, lääkintöneuvos Helena Vorma, [helena.vorma\(at\)gov.fi](mailto:helena.vorma(at)gov.fi).

OT-hankkeen osalta sisällöllisistä kysymyksistä vastaavana yhteyshenkilönä ja valvojana sosiaali- ja terveysministeriössä toimii neuvotteleva virkamies Susanna Hoikkala, p. 0295 163 482, [susanna.hoikkala\(at\)gov.fi](mailto:susanna.hoikkala(at)gov.fi).

Hankkeen vastuu- ja yhteyshenkilönä alueella toimii toimialajohtaja Jyrki Heikkilä, p. 050 550 2504, [jyrki.heikkila\(at\)tyks.fi](mailto:jyrki.heikkila(at)tyks.fi).

Lounais-Suomen aluehallintoviraston yhteyshenkilöinä valtionavustuksen käyttöä ja maksamista koskevissa asioissa toimivat ylitarkastaja Jaana Jaakkola p. 029 5018 070, ylitarkastaja Tuula Suvanto p. 029 5018 055 ja ylitarkastaja Anne Seppälä p. 029 5018 010, [etunimi.sukunimi\(at\)avi.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)avi.fi).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

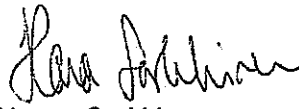
Valtionavustuslaki (688/2001). Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustuksista vuosina 2020-2023 (13/2020). Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (582/2017). Hallintolaki (434/2003).

MUUTOKSENHAKU

Sosiaali- ja terveysministeriön päätökseen saa valtionavustuslain 34 §:n mukaan vaatia oikaisua siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Sosiaali- ja terveysministeri

Hanna Sarkkinen

Osastopäällikkö

Kari Hakari

Liitteet Liite 1: Oikaisuvaatimusosoitus
Liite 2: Hankehakemusten arviointilomake
Liite 3: Arviointimuistio hankehakemusten sisällöistä

Jakelu Hakija ja päätöksessä mainitut

Tiedoksi
THL - Hanketoimisto
Aluekoordinaattori, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
STM/YPA valtionavustustiimi
STM APO/OHO/TUTO/YTO Talousasiat
Jaana Jaakkola, LSAVI
Tuula Suvanto, LSAVI
Anne Seppälä, LSAVI

